

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

“Լ. ՔԻՆ

ՔԻԹԱՊ ՆԵՐ ՊՈՒՅՈՒՐԸՐ,”

Գաղ. 4. 30:

Քրիստիյան իմանընըն մուհիմ
քալիմաթլարը խուսուսընա
Քիրապ ը Մուգաստէսին
սողու քալիմի:

ՄԻՒԵԼԼԻԹԻ

Ք. Լ. ՊՐՈՒՔՍ

ՄԻՒԹԵՐՁԻՄԻ

ԼԵՒՈՆ Ա. ՍԱԳՍՈՒՏԵԱՆ

ՀԱԼԵՊ
ԷՎԱՆԿԵԼԻՈՆ ՄԱԹՊԱՍՏԸ

1931

(503.)

445-42

“ԼԱՔԻՆ

ՔԻԹԱՊ ՆԵՐ ՊՈՒՅՈՒՐԸՐ,

Գաղ. 4. 30:

Քրիստիյան իմանընըն մուհիմ
քալիմաթլարը խուսուսընտա
Քիթապ ը Մուգատտէսին
սօղու քալիմի:

ՄԻՒԵԼԼԻԶԻ

Ք. Լ. ՊՐՈՒՔՍ

ՄԻՒԹԵՐՁԻՄԻ

ԼԵՒՈՆ Ա. ՄԱԳՍՈՒՏԵԱՆ

ՀԱԼԷՊ
ԵՎԱՆԿԵԼԻՈՆ ՄԱԹՊԱՍՍԸԸ

1931

2004

ՄԻՒՆՏԵՐԻՑԱԹ

ԱԱՀԻՖԵ

Կիւնահ	. . . . .	.1
Ինայէթ	. . . . .	.8
Քէֆարէթ	. . . . .	14
Ֆիտիյէ	. . . . .	22
Թէվպէ	. . . . .	27
Իման	. . . . .	31
Խէլաս	. . . . .	35
Եէնի տօղուշ	. . . . .	41
Թէպրիր	. . . . .	46
Թէմինաթ	. . . . .	50
Միւքեաֆաթլար	. . . . .	57
Միւմինին իքի թապիաթլարը	. . . . .	63
Քրիստոսըն իքի կէլիչէրի	. . . . .	70

39419-67

5 5

Կ Ի Ւ Ն Ա Յ

Պիր չող տինի ֆըրգալարըն կիւնահը ինքեար եա-
խօտ կիւնահըն մանասընը խաֆիֆլէթտիքլէրի պու-
կիւնլէրոէ , կիւնահ խուսուսընտա Քիթապ ը Մու-
գատակսին պազը թահտիուլէրինէ մալիք օլմագ , չոգ
մուհիմմ տիր :

Ս . — կիւնահ նէյի՞ թէճավուզ էթմէք տիր :

Ճ . — «կիւնահ շէրիաթը թէճավուզ էթմէք տիր» :

(Ա . Յովէ . Յ . 4):

Ս . — Աչըգ սէօյլէյէրէք , կիւնահ նէ՞ տիր :

Ճ . — «Հէր հազսըզլոզ կիւնահ տըր» : (Ա . Յով . Յ . 17):

Ս . — Ալլահ քէնտինէ իման օլունմայարագ եա-
փըլան ճիւմլէ շէյլէրէ նէ՞ նազար իլէ պագար:

Ճ . — «իմանտան օլմայան հէր շէյ կիւնահ տըր» :

(Բօմ . 14 . 23):

Ս . — Միւմին օլմայան պիրինին , հաթթա հէր
կիւնքի իշի նա՞սըլ ֆարզ օլունուր :

Ճ . — «Շէրիբլէրին նուրու՝ (եախօտ չիֆթ սիւրմէ-
սի , հէվմի իշի) կիւնահ տըր» : (իմս . 21 . 4):

Ս . — իմս . 24 . 9տա կիւնահ հազգընտա օլան թահ-
տիտոէն գաչաճագ պիր եօլ վա՞ր մը տըր :

Ճ . — «Սէֆահէթ թէֆէքքիւր էթմէք կիւնահ տըր» :

Ս . — Ֆարզ էտէլիս՝ պիզ եափաճաղըմըզ պիր էյիլիք
գար տըր տէյու պիլիյօրուզ , վէ անը եափմայօրուզ ,
պու իհմալիյէթիմիզէ նէ՞ իսս վէրմէլիյիզ :

Ճ . — «Իմտի հէր քիմ խայր իշլէմէյի պիլիպ տէ իհմ-
րա էթմէզ իսէ , իշլէմէմէսի անա կիւնահ տըր» : (Յակ .
4 . 17):

Ա. — Են պէօյիւք կիւնահ նէ՞ տիր :

Ճ. — «Կիւնահ խուսուսընտա իլզամ էտէճէք տիր,
չիւնքի պանա իման էթմէլզլէր :» (Յովհ. 16. 9):

Ա. — Պու՛ Յիսուս Քրիստոսը ըէտտ էտէնլէրին
ճիւմլէսինի նէ՞ սընըփա գօր:

Ճ. — «Զիրա ճիւմլէսի կիւնահ իշլէյիպ՝ Ալլահըն
իզզէթինտէն մահրում . . . :» (Թօմ. 3. 23):

«Ճիւմլէմիզ զօյունլար կիպի եօլու շաշըրմըշ իտիք,
ճէր պիրիմիզ քէնտի եօլընա տէօնմիւշ իտիք, վէ
ԲԱՊՊ ճիւմլէմիզին կիւնահընը անա եիւքլէթտիւ :» (Ես.
53. 6):

Ա. — Ծիւնեատա կիւնահըն նագլիյէթի նէ՞ տիր :
Ճ. — Թէքվին Յ. պապ :

Ա. — Ատէմին՝ Շէյթանըն հիլէլէրինէ ավ օլտուղը
վազըթտան պէրրու, տօղան ատէմլէրին հալլէրի նէ՞
օլմուշ տըր :

Ճ. — «Իշթէ շէրր իէ տօղտըմ, վէ վալիտէմ պանա
կիւնահ իչինտէ համիէ օլտու :» (Մէղ. 51. 5):

Ա. — Պիզ մէսուլիյէթ սիննինէ վասըլ օլտըղը-
մըզտա, քէնտիմիզի նէ՞ հալ իչինտէ պուլուրըզ:

Ճ. — «Պէն կիւնահ ալթընտա սաթըլմըշ ճիսմանի
իմ :» (Թօմ. 7. 14):

Ա. — Պու՛ հաթթա ախլազի, էյի պիր ատէմ իչին
պիլէ տօղըու մը տըր :

Ճ. — «Թագաթ ճիւմլէմիզ մուրտար չէյ կիպի օլտուգ.
վէ սալիհ ամէլլէրիմիզին քեաֆիէնի հայզ պէզի կիպի
տիր. վէ ճիւմլէմիզ եափրագ կիպի սօլարըզ, վէ իս-
եանլարմըզ պիզի բիւզկեար կիպի կէօթիւրիւր:» (Ես.
64. 6):

«Զիրա հազզլարընտա շէնատէթ էտէրիմ քի՝ ան-
լէրտէ Ալլահ դայրէթի վար, լաքին իլմ ճինէթիյլէ
տէյիլ» :

«Զիւնքի անլէր, Ալլահըն իզհար էյլէտիյի սալահը
պիլմէյիպ՝ քէնտիւէրինին սալահընը սապիթ էթմէյէ
ճէհա էթմէլէրիյլէ, Ալլահըն սալահընա միւթի ու հա-
տըլարչ :

«Զիրա հէր իման էտէնէ սալահը մուձիպ օլմագ իւզ-
րէ շէրիաթըն նիհայէթի Քրիստոս տըր» : (Թօմ. 10. 3. 4):

«Ամմա Ալլահա շիւքը օլուն քի՝ կիւնահըն գուլ-
լարը իտինիզ իսէ տէ, սիզէ թէսլիմ օլունան թայի-
մին սուրէթինէ զալպտէն իթաաթ էյլէտինիզ» : (Թօմ.
6. 17):

Ա. — Քիմլէր կիւնահըն գուլու տըրլար :

Ճ. — «Հէր քիմ կիւնահ իշլէրուէ, կիւնահըն գու-
լու տըրը» : (Յովհ. 8. 34):

Ա. — Կիւնահ տիւնեատա նէրէյէ զատար եէթիշ-
միշ տիր :

Ճ. — «Պիր սալիհ եօգ, պիր պիլէ եօգ տըր. ֆէհմ
էտէն եօգ Ալլահը արայան եօգ տըր, ճիւմլէսի զէ-
ւալէթէ տիւշիւպ՝ հէփ Փասիտ օլտըլար . . . . Զիրա
ճիւմլէսի կիւնահ իշլէյիպ՝ Ալլահըն իզզէթինտէն մահ-
րում զալմալարըլէ» : (Թօմ. 3. 10-23):

Ա. — Քիթապ ը Մուգատտէս պիւթիւն ատէմլէրի
նէ՞ սընըփ ալթընա գօր :

Ճ. — «Քիթապ ճիւմլէսինի կիւնահ ալթընա զա-
փատը» : (Փաղ. 3. 22):

Ա. — Կիւնահըն պու ումումի հալինին մանասը
նէ՞ տիր :

Ճ. — «Իմտի նասըլ քի պիր ատէմին վասըթաորյ-
ւէ տիւնեայտ կիւնահ, վէ կիւնահըն վասըթաորյւէ
էօլիւմ կիրտի իսէ, պու վէճէլէ սախի՝ ճիւմլէսի կիւ-
նահ իշլէտիքլէրինտէն, էօլիւմ ճիւմլէ ինսանլարա
կէչտի» : (Թօմ. 5. 12):

Ա. — Ա.գ օլունմալը կիւնահ, Ալլահըն հուզու-
րունտա ատէմի նէ՞ մէզզիյէ գօր :

Ճ. — «Զիրա Իպն իւլինսան զայ օլանը արայլպի խէլաս էթմէյէ կէլտի»: (Ղուկ. 19. 10):

«Վէ սիզի՝ խաթա վէ կիւնահւարտա էօլմիւշ իքէն Ալլահ տիրիթտի»: «Օ գէման Քրիստոսուրդ օլուպ՝ Խորայէլ միւլէթինէ էճնէպի, վէ զատըն ահալարընտան զարիպ պուլունարագ, պիր իւմիտէ մալիք օլմայլպ՝ տիւնեատա Ալլահսըզ իտինիզ»: (Եփս. 2.1. 12):

«Զիւնքի գալպլէրինին գաթըլլըղըլէ տէրունէրինտէ պուլունան ճէհալէթ սէպէպինտէն, զուլմէթ անլէրին զինլէրինի գափլամըշ օլարագ, Ալլահըն հայաթընտան զարիպ պուլունմըշ օլտըլար»: (Եփս. 4. 18):

Ս. — Եէնիլէնմէմիշ ատէմին գալպինին թամմ հալի նէ՞ տիր:

Ճ. — «Գալպ հէր չէյտէն զիյատէ հիլէքեար տըր, վէ զայէթլէ Փասիտ տիր. անը քի՞մ պիլէ պիլիր»: (Եր. 17. 9):

«Զիրա գալպտէն Փասիտ էքքեար վէ զաթլ վէ զինա վէ ֆիւնուր վէ սըրգաթ վէ եալան երէ չէհատէթ վէ քիւքը սիւտուր էտէր»: (Մատ. 15. 19):

Ս. — Առէմին պու կիւնահքեար հալինին նէթինէսի նէ՞ տիր:

Ճ. — «Զիրա էկէր պէն իտիյիմէ ինանմազսանըզ, կիւնահւարընըգտա էօլէճքսինիզ»: (Ղուկ. 8. 24):

«Խման էթմէյէն ալէյհինէ հիւքմ օլունաճագ տըր»: (Մար. 16. 16):

«Վէ ատէմլէրէ պիր քէրըէ էօլմէք վէ անտէն սօնկրա հիւքմ թագտիր օլունաըլը միսիլիւ»: (Խպր. 9. 27):

Ս. — Ալլահ կիւնահ մատտէսինի նա՞սըլ հալլ էթմիշ տիր:

Ճ. — «Զիրա Ալլահ տիւնեայը պու զատար սէկտի՝ քի քէնտի Իպն ի զահիտինի վէրտի, թա քի Անա հէր իման էտէն հէլաք օլմայլըպ՝ անճագ էպէտի հայաթա մալիք օլա»: «Օղլա իման էտէն՝ էպէտի հայաթա մալիք տիր»: (Ղուկ. 3. 16, 36):

«Զիւնքի պիզ տահա զարիք հալտէ իքէն, Քրիստոս գասըգլար իչիւն վազթընտա գէտա ի ճան էթտի»: «Ամմա պիզ տահա կիւնահքեար իքէն Քրիստուն պիզիմ իչիւն ֆէտա ի ճան էթմէսիյլէ, Ալլահ պիզէ օլան քէնտի մուհապպէթինի իդհար էտէր»: (Թօմ. 5. 6, 8):

Ս. — Պիւթիւն ատէմլէր իչիւն էն էյի նասիհաթնէ՞ տիր:

Ճ. — «Բապպ պուլունապիլիր իքէն Անը արայընըզ, եագըն իքէն Անա տուա էտինիզ»: (Ես. 55. 6):

«Զիրա հէր քիմ Բապպըն իսմինէ տուա էտէրսէ խէլաս պուլաճագ տըր»: (Թօմ. 10. 13):

Ս. — Իւմիտով օլաճագ գատար կիւնահըն տէրինլիյինէ պաթմըշ օլան պիր քիմսէ զա՞ր մը տըր:

Ճ. — «Բապպ պույուրըր քի՝ շիմտի կէլինիզ, միւպահէսէ էտէլիմ. կիւնահարընըզ զըրմըզ կիպի օլուգար կիպի պէյազ օլաճագ տըր. զըրմըզ պէօճէրի կիպի զըրմըզ օլսա, եափազը կիպի օլաճագ տըր»: (Ես. 1. 18):

Ս. — Խէլասքեարտան մաթլուպ օլան նէ՞ տիր:

Ճ. — «Զիրա Քեահին ի Ազամըլմըզ զաիփիլէրիմիզէ հէմտէրտ օլմազա զայր ի մուզթէտիր տէյիլ տիր, անճագ կիւնահտան պէրի օլուպ՝ հէր խուսուստա պիզիմ կիպի թէճրիպէ օլունմըշ տըր»: (Խպր. 4. 15):

«Զիրա պիզ անտէ Ալլահըն սալինէրի օլալըմտէյու կիւնահ պիլմէյինի պիզիմ իչիւն կիւնահքեար ատտ էյլէտի»: (Բ Կոր. 5. 21):

Ա. — Օ կիւնահը նա՞սըլ զալտլլմլշ տըր :

Ճ. — «Շիմտի իսէ ասըրլարլն խթամընտա քէնտիսի զէպիհէ օլմաղլէ, կիւնահըն տէգի իչիւն պիր քէրբէ զահիր օլմուշ տըր» : (Իպր. 9. 26) :

Ա. — Կիւնահըն զապահաթ վէ լէքէսինտէն նէ՞ լիէ փաքլէնէ պիլիրիլ:

Ճ. — «Ամմա էկէր անըն նուրտա օլտուղը կիպի՝ նուրտա եիւրիւրսէք, պիրի պիրիմիդ իւէ միւշարէքէթիմիդ օլուր, վէ անըն Օղլու Յիսուս Քրիստոսըն դանը պիզի հէր կիւնահան փաքլէր» : (Ա. Յովհ. 1. 7) :

Ա. — Կիւնահան վէ անըն էպէտի նէթիճէսինտէն, Յիսուս Քրիստոսը շախսի պիր Խէլասքհար հաւլինտէ գապուլ էթմէքտէն դայրի պիր եօլիւէ խէլաս օլապիլէնլէր վա՞ր մը :

Ճ. — «Նիթէքիմ պիր սալիհ եօգ, պիր պիլէ եօգ տըր» : (Բօմ. 3. 10) :

Ա. — Հազիզաթէն խէլաս պուլան պիր տտէմին էօմրիւնտէ նէ՞ նէթիճէ օլաճագ տըր :

Ճ. — «Պիզ կիւնահան նիսպէթէ էօլմիւշ պուլունտըլըզ հալտէ՝ արթըզ անտէ նա՞սըլ եաշայա պիւրիզ» : (Բօմ. 6. 2) :

Ա. — Պու տէմէք մի՞ տիր քի՝ պիրիսի խէլաս պուլտուղլնտա, կիւնահը թապիաթ քեամիլէն քէօքտէն չըզար :

Ճ. — «Եկէր՝ կիւնահըմըզ եօգ տըր՝ տէր իսէք, քէնտիմիզի ալտատըրըզ, հազիզաթ տախի պիզտէ տէյիլ տիր՝ էկէր՝ կիւնահ իշլէմէմիշիզ՝ տէր իսէք, Անը եալանճը չըգտրըրըզ, վէ Անըն քէլամը պիզտէ տէյիլ տիր» : (Ա. Յովհ. 1. 8. 10) :

Ա. — Պիր Քրիսթիյան քէնտիսի իչիւն կիւնահ էթմէք միւմքինսիզ տիր տէյու, էմին պիր սուրէթտէ իտափա էտէպիլի՞ր մի :

Ճ. — «Իմտի տուրտույօրըմ զանն էտէն՝ տիւշմէքտէն սազընսըն» : (Ա. Կոր. 10. 12) :

Ա. — Պիր Քրիսթիյան կիւնահ էթտիյինտէ տէր հաւ նէ՞ եափմալը տըր :

Ճ. — «Եկէր կիւնահլարըմըզը իզրար էտէր իսէք, կիւնահլարըմըզը՝ տփզ էտիպ՝ պիզի հէր հագուզուըցտան փաքլէմէք իչիւն 0 ստալգ վէ տտիլ տիր» : (Ա. Յովհ. 1. 9) :

Ա. — Միւմինլէրին կիւնահլարը իչիւն էվգելճէ նէ՞ թէտարիք կէօրիւլմիւշ տիր :

Ճ. — «Եկէր պիր քիմսէ կիւնահ իշլէյլճէք օլուր իսէ, փէտէրին նէզտինտէ չէ ֆատթնըմըզ ստիհ Յիսուս Քրիստոս վար տըր» : (Ա. Յովհ. 2. 1) :

Պու էճլտէն Անըն վասըթմասըլէ Ալլահա եազւաշանլարը քեամիլէն խէլաս էթմէյէ տախի զատիր տիր, չիւնքի անլէր իչիւն չէ ֆատթ էթմէյէ տահիմահայաթտա տըր» : (Իպր. 7. 25) :

Ա. — Միւմինլէր քէնտի հայտթլարը միւտտէթինտէ կիւնահտան իհաթէ օլունմազլու մէյյա՞լ մը տըրլար :

Ճ. — «Իմտի պու զատար շահիտ էթրաֆըմըզը պուլութ նիպի ալմըշ օլմաղլէ, հէր աղըրտուզ վէ պիզի գօլայճա իհաթէ էտէն կիւնահը թէրը էտիպ՝ էօնիւմիւզէ զօնուլան եարլշտա, իմանը պաշտայան վէ թէքմիլ էտէն Յիսուսան նազար էտէրիք, սապրէ զօշուլը» : (Իպր. 12. 1) :

Ա. — Պէօյլէ իհաթէ օլունըլտըզը պիր սըրտտա, չարէ նէ՞ տիր :

Ճ. — «Իմանը պաշտայան վէ թէքմիլ էտէն Յիսուսան նազար էտէրիք» : (Իպր. 12. 2) :

«Ֆագաթ տէրիմ քի Յուհիէ եիւրիւլինիւզ, վէ թէն չէհվէթի ինքասընտա սուլունմազտագունըլ

Զիրա թէն ըռուհա գարշը, ըռուհ տախսի թէնէ գարշը արդու էտէր, շէօյլէ քի սիզ հէման իսթէտիյինիզ շէրէ երի եափա հազորնըզ»։ (Գաղ. 5. 16, 17)։

Ա. — Կիւնահ վէ էօլիւմ գանունը իւզէրինէ պիզէ դալէպէ վէրմէքիլյէ նէ՞ գատիր տիր։

Ճ. — «Զիւնքի Յիսուս Քրիստոսոստա օլան հայաթ Բունունըն գանունը պէնի կիւնահ վէ էօլիւմ գանունընտան աղատ էյլէտի, Ամմա պունլարըն ճիւմւէսինտէ պիզի սէվէնին գաութասըյէ պիւքիւսիյէ զալիպ օլուրըզ»։ (Բօմ. 8. 2, 37)։

Ի Ն Ա Յ Է Թ

Ա. — Եէնի Ահա նէ՞ պէրրագ թէֆրիգա եափար։

Ճ. — «Շէրիաթ Մովսէս գաութասըյէ վէրիւտի, ամմա ինայէթ իլէ հազիգաթ Յիսուս Քրիստոս գասըթասըյէ օլտու»։ (Յովհ. 1. 17)։

Խուրուճ 20.1 աէն Մաղ. 4. 6 յա գատար անախթար լուղէթի ՇէրիԱթ տըր։ Եէնի Ահաըն անախթար լուղէթի ինԱթէթ տիր, քի մանասը «Լիյագաթ» սըզ իհան» տէմէք տիր։ Եէնի Ահա լիսանը իլէ, խէլաս հիչ պիր մանտատա էօմրիւմիւզիւն սօնունա գատար շէրիաթը հըֆզ էթմէքիլյիմիզէ մէրպութ տէյիլ տիր։

Ա. — Շէրիաթ Խորայէլ գավմընա իտարէթէն եափւտն պիր անտ իտի Շէրիաթ ոմէկւէրի հիչ պիր քիմսէյի խէլաս էտէպիլի՞ր մի։

Ճ. — «Էկէր հայաթ վէրմէյէ մուգթէտիր օլան շէրիաթ վէրիւմից օլսա իտի, հազիգաթէն սալահ շէրիաթտան օլուր իտի, ևաքին Յիսուս Քրիստոս

տա օլան իմանլէ վատըն միւմինլէրէ վէրիւմէսի իշիւն, քիթապ ճիւմլէսինի կիւնահ ալթընա գափատը։ (Գաղ. 3. 21—22)։

Ա. — Խորայէլ գավմընա օլան ալագասընճա, անըն մագսէտի նէ՞ իտի։

Ճ. — «Էյոյլէ իսէ շէրիաթ նէ՞ իշիւն տիր, հազզընատա վատ օլունան նէսլ զուհուր էտիննէյէտէք, թէմավուզաթ սէպէպինտէն իլավէ օլունտւպ»։

«Էլհասըլ շէրիաթ Քրիստոսա կէթիւմէք իշիւն պիզիմ միւէտտիպիմիզ օլտու, քի իմանտան թէպրիր օլունալըմ»։ (Գաղ. 3. 19, 24)։

«Անձագ օլ էօլիւմէ սէպէպ օլան՝ կիւնահ արր. թաքի օլ էյի շէյ վասըթասըյէ պանա էօլիւմ հուսոււէ կէթիւմէքլէ՝ կիւնահ իտիյի աշիքեար օլա, շէօյլէքի կիւնահ էմրին վասըթասըյէ հատաէն զիյատէ գապիհ օլա»։ (Բօմ. 7. 13)։

Ա. — Խէլաս պուլմայան ճիւմլէ ատէմլէր իւզէրինէ, շէրիաթըն թէէսիրի նէ՞ տիր։

Ճ. — «Լաքին պիլիրիզ քի շէրիաթ հէր պույուրաընը շէրիաթ թահթընտա պուլունանլարա պույուրը. թաքի հէր աղըզ գափանըպ՝ պիւթիւն տիւնիա Ալլահըն հուզուրընտա սուչլու օլա»։ (Բօմ. 3. 19)։

Ա. — Պիր քիմսէնին՝ Ալլահըն շէրիաթընը քեամիէն իճրա էթմէսինէ վէ պէօյլէճէ խէլաս էլտէ էթմէսինէ իւմիտ գար՞ մը տըր։

Ճ. — «Վէ Ալլահըն ինտինտէ հիչ պիր քիմսէնին շէրիաթլէ թէպրիր օլունմատըզը տէրքեար տըր, չիւնքի՝ Ալլիհ իմանլէ եաշայածագ տըր, Շէրիաթիսէ իման թարիզիյէ օլմայըպ»։ (Գաղ. 3. 11—12)։

Ա. — Նէ՞ իշիւն շէրիաթ ատէմի խէլաս էտէմէզ։

Ճ. — «Զիրա շէրիաթ թէն սէպէպիյէ անիզ օլուրը հալտէ իճրա էտէմէտիյինի Ալլահ քէնտի Օլլընը կիւնահը թէն միւշապէնէթինտէ վէ կիւնահտան տօ-

լայլ իրսաւ էտիպ՝ կիւնահ ալէյհնէ թէնտէ հիւքմ
էտէրէք իճրա էյլէտի: Թա քի շէրիաթըն ահքեամը
պիզտէ, եանի թէնձէ տէյիլ անճագ Ռուհճա եիւրիւ-
յէնլէրտէ իթմամ օլունաց: (Բօմ. 8. 3—4):

Ս.— Պու սէպէպէլէ, միւմինին էսքի Ահուա օլան
արագասը հագգընտա եէնի Ահու նէ տէր:

Ճ.— «Զիրա շէրիաթ թահթընտա օլմայըպ՝ ինա-
յէթ թահթընտա պուլունտըլընըղտան, կիւնահ իւ-
զէրինիզէ մուսալլաթ օլմայաճագ տըր: Իմտի նէ՞ տէ-
յէլիմ, շէրիաթ թահթընտա օլմայըպ՝ ինայէթ թահ-
թընտա պուլունտըլընըզ իչիւն կիւնահ իշէյէլիմ
մի. հաշա»: (Բօմ. 6. 14—15):

Ս.— Շէրիաթը իճրա էթմէք խուսուսընտա Քրիս-
թիյանլարա նէ՞ մուհիմմ նասիհաթ վէրիլմիշ տիր:

Ճ.— «Շէրիաթըն էյի օլտըլընը պիլիրիզ, պու
շարթէք քի պիր ատէմ անը շէրէն իսթիմալ էտէ:
Լաքին պունու պիլմէլի տիր քի, շէրիաթ սալիհ ի-
չիւն օլմայըպ՝ պիլ աքս ասըլար վէ իթաաթուղլար
վէ ֆաճիրլէր վէ կիւնահքեարլար իչիւն գօնուլմուշ
տըր»: (Ա. Տիմ. 1. 8—9):

«Վէ լաքին շէրիաթ վասըթա օլմասա իտի, կիւ-
նահը պիլմէզ իտիմ»: (Բօմ. 7. 7):

Ս.— Միւմին ճապա ինայէթէ ինէլաս պուլտուգ-
տան սօնկրա պիլէ, քէնտինին էօմը գանունը հա-
լինտէ, շէրիաթըն էսարէթի ալթընտա՞ մը ալը:

Ճ.— «Շիմտի իսէ պիզի զապթ էտէնէ էօլմէքլէ:
շէրիաթտան ազատ օլտըզ, թա քի հարփ էսքիլիյինտէ
տէյիլ, անճագ Ռուհ եէնիլիյինտէ խըտմէթ էտէլիմ»:
(Բօմ. 7. 6):

Ս.— Ատէ լէր ինէլաս օլապիլմէք իչիւն, նէ՞ տէն
մէն օլունմալը տըրլար:

Ճ.— «Զիրա իման վասըթա օլարագ ինայէթէ ինէ-
լաս պուլտընըզ, պու տախի սիզտէն օլմայըպ՝ Ալա-

հըն աթիյէսի տիր: Ամէլլէրտէն աէյիլ տիր, քի քիմ-
սէ իթթիլսար էթմէյէ»: (Եփս. 2. 8—9):

«Իճրա էթտիյիմիզ սալահ ամէլլէրինտէն օլմա-
յարագ, անճագ քէնտի մէրհամէթինէ կէօրէ, եէնի
տօղմա ելյգամասը, վէ Յիսուս Քրիստոս վասըթա-
սըյլէ իւզէրիմիզէ զանի դանի տէօքտիւյիւ Ռուհ իւ-
դուտուըն եէնիլէթմէսիյլէ պիզի խէլաս էյլէտի»: (Տիտ.
3. 5—6):

Ս.— Ալլահըն ինայէթի Քրիստոս վասըթասըյլէ
պիզէ նէ՞ կէթիրիիր:

Ճ.— «Զիւնքի շէրիաթ ամէլլէրինէ կիւզէնէնլէ-
րին ճիւմլէսի լանէթ ալթընտա տըրլար զիրա՝ շէ-
րիաթ քիթապընտա ճիւմլէ եազըլմըն օլան շէյլէրի
իճրա էթմէքտէ հէր տէվամ էթմէյէն քիմսէ մէլուն
օլուն՝ տէյու եազըլմըն տըր»:

«Քրիստոս պիզիմ իչիւն մէլուն օլուպ՝ պիզի շէ-
րիաթըն լանէթինտէն խէլաս էյլէտի»: (Բօմ. 3. 10,
13):

«Ամմա պիզ տահա կիւնահքեար իքէն Քրիստոսըն
պիզիմ իչիւն ֆէտա ի ճան էթմէսիլէ, Ալլահ պիզէ
օլան քէնտի մուհապպէթինի իկհար էտէր: Իմտի Ա-
նըն գանըյլէ շիմտի թէպրիր օլունտըլըմըզ թագտիր-
տէ, նէ գատար զիյատէ Անըն վասըթասըյլէ զազապ-
տան խէլաս պուլաճաղըզ»: (Բօմ. 5. 8—9):

Ս.— Խէլաս գըսմէն ինայէթտէն վէ գըսմէն պի-
զիմ ամէլլէրիմիզտէն մի տիր:

Ճ.— «Վէ էկէր ինայէթլէ իսէ, արթըզ ամէլլէր-
տէն տէյիլ տիր: Կօզսա ինայէթ արթըզ ինայէթ օլ-
մազ. վէ էկէր արէլլէրտէն իսէ, արթըզ ինայէթ տէ-
յիլ տիր: Կօզսա ամէլ արթըզ ամէլ օլմազ»: (Բօմ.
11. 6):

«Զիրա էկէր միրաս շէրիաթտան իսէ, արթըզ

վատան տէյիլ տիր»: (Գաղ. 3. 18):

Ա. — Խէլասա ինայէթլէ մալիք օլտուզտան սօնկրա, անը պիզզաթ քէնտի ճէստլէրի իլէ մուհաֆազա էթէլիյիկ տէյու տիւշիւնէնլէր հազգընտա Քիթապ և Մուգատաէս նէ՞ տէր:

Ճ. — «Սիզտէն եալընըզ պունու անլամազ իսթէրիմ. Բուհու չէրիաթ ամէլլէրիյէ մի, եօգսա տինւէլիպ իման էթմէքլէ մի ալտընըզ»: «Պու զատար ադըլըզ մը սընըզ, Բուհէ պաշտմըշ իքէն, չիմտի թէնլէ մի խիթամ պուլուրսընըզ»: (Գաղ. 3. 2—3):

Ա. — Իւահի ինայէթ հազընտա տօղրու անլայըշա մալիք օլան պիրիսի, քէնտի քէնտինի սափմազտան մուհաֆազա էթմէք իչիւն, էսքի Ահտ չէրիաթընըն հիւքմիւնիւ քէնտի իւզէրինէ ալմա՞լը մը տըր:

Ճ. — «Իմտի նէ՞ տէյէլիմ. չէրիաթ թահթընտա օլմայըպ՝ ինայէթ թահթընտա պուլունտըլլըզ իչիւն կիւնահ իշլէյէլիմ մի. հա՛շա, Պիլմէզ մի սինիզ քի՞ քէնտինիզի իթատիթ իչիւն հէր քիմէ. զուլ օլմազ իւզըէ թէսլիմ էտէրսէնիզ, իթատիթ էթատիյինիզ քիմէյէ, եա էօլիւմէ մուճիպ օլան կիւնահա, վէ եանոտ սալահը մուճիպ օլան իթատիթա զուլ սընըզ»: (Բօմ. 6. 15—16):

«Իմտի, էյ պիրատէրէր, Ալլահըն րահմէթլէրի իչիւն սիզէ եալվարըլըմ քի՞ ճէսէտլէրինիզի տիրի վէ մուգատաէս, վէ Ալլահա մազպուլ պիր գուրպան տէյու թագտիմ էտէսինիզ. րուհանի իպատէթինիզ պու տըր»: (Բօմ. 12. 1):

Ա. — Ինայէթլէ խէլաս պուլմուշ օլանլուրըն էօմիւր գանունը նէ՞ տիր:

Ճ. — «Յագաթ տէրիմ քի՞ Բուհէ եիւրիւնիրէզ,

վէ թէն չէսվէթի ինրասընտա պուլունմայաճագուընըզ»: (Գաղ. 5. 16):

«Բրիստոս իլէ պէրապէր սալպ օլունտըմ. վէ արթըզ պէն եաշամայօրըմ, անձտգ Բրիստոս պէնտէ եաշայօր. չիմտի իսէ թէնտէ եաշատըզճա՝ պէնի սէվէն վէ քէնտիսինի պէնիմ իչիւն թէսլիմ էտէն իսպն Ուլահա օլան իմանլէ եաշարըմ: Ալլահըն ինայէթինի իպթալ էթմէմ, զիրա էկէր սալահ չէրիաթ վասըթասըյլէ իսէ, Բրիստոս պիհուտէ եէրէ էօլժիւշ տիր»: (Գաղ. 2. 20—21):

Ա. — Միւմին պիր քէրրէ ինայէթլէ խէլաս պուլմազան սօնկրա, էպէտէն հըֆզ օլունմու՞շ մը տըր:

Ճ. — «Անըն վասըթասըյլէ տախի իմանլէ ինայէթէնաիլ օլտըզ, քի անտէ սապիթ օլմուշ օլարսդ Ալլահըն ճէլալինին իւմիտիյլէ իփթիխար էտէրիզ»: (Բօմ. 5. 2):

Ա. — Պիզ ճիւմէմիզ կէլէճէք ասրլարտա նէ՞ կէօրէճէյիզ:

Ճ. — «Թա քի Յիսուս Քրիստոստա պիզէ իպրազէյլէտիյի լութֆլէ քէնտի ինայէթինին Փազիւթիզանիլիյինի կէլէճէք ասրլարտա իզհար էտէա: (Եփս. 2. 7):

Ա. — Միւմինլէր տախմա նէ՞ տէմէքլիյէ միւզթէտիր օլապիլմէլի տիրլէր:

Ճ. — «Ամմա հէր նէ իսէմ, Ալլահըն ինայէթիյլէ իմ. վէ անըն պանա իզհար էյլէտիյի ինայէթ պիհուտէ օլմատը»: (Ա.Կոր. 15. 10):

Թ Ե Ֆ Ա Ր Ե Թ

«Քէֆարէթ» լուղէթի կոքի Ահտտա 77 տէֆա, վէ Եէնի Ահտտա պիր տէֆա (Բօմ. 5. 11) զիքը օլունշ մըշ տըր: Եէնի 0. Կհտտա զիքը օլունան լուղէթին մանասը քէֆարէթտէն զիյատէ, սուլին օլմագ տըր:

Կոքի Ահտտա զիքը էտիլէն քէֆարէթ լուղէթին մանասը էօրթմէք տիր: պու սէպէպլէ պու լուղէթ «պիր օլմագ» տան իսէ, «էօրթմէք» թէրճէմէ օլունմալը տըր:

Կոքի Ահտ գուրպանլարը պիր ֆէրտի Ալլահ իլէ «պիր» էտէմէզ, (պունը անճագ Քրիստոսն գանը հափար) լաքին Քրիստոս ամէլի սուրէթտէ գուրպան օլանա գատար, անլէրին՝ Քրիստոսն գուրպանընա նիւմունէ հալինտէ թային էտիլմիշ օլան գուրպանլարա օլան իմանլարը կիւնահլարըն էօրթէր իտի: (Իպր. 10. 4):

Քրիստոսն տիւնեայա կէլմէսինտէ օլան է՛ն մունիմմ նօգթա, Գողգոթանըն խաչը իտի: Եէնի Ահտտա Անըն էօլիւմիւ 175 տէֆա զիքը էտիլմիշ տիր, ինձիլին նագուիյէթլէրինին իւչտէ պիրի, Անըն էօմրիւնին սօն հէտի կիւնլէրինտէ վուզու պուլան, գուրպան Օլան էօլիւմիւնէ ափտ նազլիյէթլէրէ հասրէտիլմիշ տիր: Հէր պիր Քիթապ ը Մուզատտէս շակիրտի իշիւն, Յիսուսըն՝ Ալլահըն գուզուսը (Յոզհ. 1. 29) հալինտէ էօլմէյէ կէլտիյինի պիլմէսի մունիմմ վէ ֆախտէլի տիր:

Պիլիմ քէնտիմիզ իշիւն եափամատըղըմըզը, Օնաչ իւզէրինտէ պիզիմ իշիւն եափարը, Ալլահըն շէրիտընըն ճիւմլէ մաթլուպաթընը 0 իզնա էյլէտի թէնտինի գապուլ էտէնլէրին ճիւմլէսինին կիւնահլըն ճէզասընը քէնտի իւզէրինէ ալտը: Պիզ Անը գա-

պուլ էթմէքլէ Ալլահ իլէ սուլին օլուպ Բուհ իւլ Գուտտա մալիք օլուրուզ, վէ կէրէք հալ ը հազըրտա, կէրէքսէ էպէտէն իլահի հայաթա հիսսէտար օլուրուզ:

Ս.— Կիւնահքեարը Ալլահ իլէ սուլին էտէն նէ՞ տիր:

Ճ.— «Զիրա ճէսէտին ճանը գան տըր. պէն տախի անը՝ մէզպան իւզէրինտէ ճանլարընըզ իշիւն քէֆարէթ իճրա էթմէք իւզրէ սիզէ վէրտաիմ, զիրա ճան իչիւն քէֆարէթ էտէն գան տըր»: (Ղե. 17. 11):

Ս.— Պիզի կիւնահլըն ճիւրմիւնտէն նէ՞ փաքլէր:

Ճ.— «Ամմա էկէր անըն նուրտա օլտուզը կիպինուրտա եիւրիւրէք, պիրիպիրիմիզ իլէ միւշարէթէթիմիզ օլուը, վէ անըն Օլլու Յիսուս Քրիստոսըն գանը պիզի հէր կիւնահտան փաքլէր» (Ա. Յոզհ. 1. 7):

Ս.— Պիզ նէ՞ իլէ խէլաս պուլմուչըզ:

Ճ.— «Անճագ գուսուրսըզ վէ լէքէսիզ Գուզունըն, եանի Քրիստոսըն զիզըյմէթ գանը Փիտիյէսիյլէ խէլաս պուլմուզը»: (Ա. Պետ. 1. 19):

Ս.— Զամիրի կիւնահտէն պիլկիսինտէն փաքլէյէն նէ՞ տիր:

Ճ.— «Էկէլի Բուհ վասըթասըլէ զաթընը լէքէսիզ օլարագ Ալլահա թագտիմ էթմիշ օլան Քրիստոսըն գանը, զամիրինիզի հայը օլան Ալլահա իպատէթ էթմէնիզ իշիւն, էօլիւ ամէլլէրտէն նէ՛ դատար զիյատէ փաքլէյէնէք տիր»: (Իպր. 9. 14):

Ս.— Կիւնահլարըլըզ նէ՞ իլէ ելյզանմըշ տըր:

Ճ.— Վէէ սատըզ շահիտ օլուպ՝ էօլիւլէրտէն զըյամ էտէնլէրին իւքի վէ տիւնեա մէլիքլէրինին րէիսի օլան Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան սիզէ ինայէթ վէ սէլամէթ օլուուն. պիզի սէվիպ՝ քէնտի զանըյլէ կիւնահլարըլըզտան ելյզայարագ, վէ փէտէրի Ալլահա մէլիքլէր վէ քեահինլէր նասպ էտէնէ՛ էպէտ իւլ ապտա իզզէթ վէ զուտրէթ օլուուն: Ամին»:

(*Ques.* 1. 5-6),

Ս. — Պիզիմ Ալլահ; իւէ սուլհ օլժաղլըլզլզլ թէէս
մին էտէն նէ տիր,

Ճ. — «Ալլահըն թէհամմիւլիւ վագթընտա սապըրգա իշլէնիլմիշ կիւնահալարտան սարֆը և նազար էթմէյլիլէ քէնտի տառէլէթինի պէյան իշիւն, Ալլահ անը՝ գանընա օլան իման վասրթասրյլէ քէֆարէթ տեյու իզհար էյլէտի»: (Թօմ. 3. 25, 26):

Ս. — Գալպիէրիմիզտէ սէլամէթէ նէ՞ վասըթասը
իւէ մալիք օլմուլըրգ:

Ճ. — «Վէ խաչընըն գանըյլէ սուլհ էտէրէք, ա-
նըն վասթասըյլէ կէրէք զէմին խզէրինտէ, կէրէք
սէմավաթտա պուլունանլարըն ճիւմլէսինի. քէնտի-
սի իլէ պարըշտըրմասը Փէտէրէ խօշ կէօրիւնտիւ»,
(Կաղ. 1. 20):

Ա .— Կիւնահտան թէպըիրկմիսիոն բառու չէ.

Ճ.՝ «Խմտի անըն զանցըլէ շիմտի թէպրիր օլունտըզըլըզ թագտիրտէ, նէ՛ կատար զիյատէ անըն զանցըլէ զագապտան խէլաս պուլաճաղբզ» : (Բօմ. 5. 9.)

— Уже в то время в Китае имелись письменные источники, описывавшие различные виды земледелия и садоводства.

Ճ. — «Պու էճլտէն Յիսուս տախի, քէնտի զանըլէ գավմը թագտիս էթմէք իշխն գափունըն խարիճնտէ էլէմ չէքտի»: (Խպլ. 13. 12):

Ա. — Պիզի Ալահա եազըն զըլան նէօ աիր :

Ճ. — «Եիմտի իսէ Յիսուս Քրիստոսա՝ սիզ քի պիր վագըթ ուզագ իտինիզ, Քրիստոսըն կանըյլէ հագըն օլալնըզ (Եփս. 2. 13):

Ս. — Միւմինէ՝ տուատա Ալլահըն հուզուրընա
կիթմէքլիյէ ճէսարէթ վէրէն նէ՞ աիս,

Ճ.՝ «Խմախ, էլ պիքատէրէը, Յիսուսըն գանց-

լէ Փէրտէտէն, եանի քէնտի թէնինտէն պիզիմ իչիւն
հազըրլատըլը օլ եէնի վէ տիրի թարիկ իւզրէ, Մագ-
տիսէ կիրմէյէ ճէսարէթիմիզ վէ պէյթ Ուլլահ իւ-
զէրինտէ Քեահին ի ազահըմըզ վար իքէն, զալպէ-
րիմիզ ֆասիտ զամիրտէն փաքլէնմիշ, վէ ճէսէտի-
միզ փաք ոռւ իլէ եըյգանմըզ օլարագ, տօղրու եիւ-
րէք վէ միւքէմէէլ ի բանլէ եագլաշալըմ (Խպր. 10.
19—22):

Ա. — Ատէմ քէնտի կլւնահլարընըն աֆվլըղընա
եալընըզ նէ՞ վասըթա իլէ մալիք օլապիլիր:

Ճ. — «Անտէ տախիսի պիզ գանընըն վասըթասըյլէ Փիտիյէյէ»: (Եփս. 1. 7):

«Անտէ տախի գանը վասրթասըլլիէ ֆիտիյէյէ, հանի կիւնահլարըն աֆզընա մալիք իզ»: (Կռզ. 1. 14):

Ա. — Կիւնահան խէլաս օլապիլմէք իչիւն պաշուապիր իմքեանիյէթ զա՞ր մը տըր:

Ճ. — «Վէ շէրիսաթ մուռեպինձէ հէման հէր շէյ
գան վասըթասըյլէ փաքլէնիր վէ զան տէօքիւլմէյին-
ճէ մաղֆիրէթ ուլմազ»: (Իպր. 9. 22):

Ս. — Կիւնտհ իւզէրինէ զալէպէ չալմագլըղն սլրւարընտան պիրիսին նէ՞ տիր:

Ճ. - Անլէր տախի Գուզունըն գանըյլէ վէ քէնտի
շէնատէթլէրինին քէլամըյլէ անա զալիպ օլուապ՝ ճան-
ւարընը էօլիւմտէն պիլէ էսիրկէմէտիլէրա: (Վահ.
12. 11).

Ս . - Միւմինլէր՝ Աէմազաթտա Ալահա նէ՞ իչիւն
համտ էտէճէքը էր տիր :

Ճ. — «Վէ պիր և էնի թէսպիհ թէրէննիւմ էտէրէք՝
Քիթապը ալըպ միւնքութիւնի աշխաղա լայլգ ոլն.
Հիւնքի զէպէ օլունութիւնն վէ պատուի պիզի Ալլահա
հէր կապիւէ վէ լիսան վէ զավմ զէ օլուէթ իչինտէն
սաթլն ալտբն» (Վահ. ԸՆ-ԱՅՆ ԾՐ)

Ա. — Ճիւմլէ կսքի Ահա գուրպանլարընըն արգաւալնտա, Ալլահըն նէ՞ թէրթիպի վար իտի:

Ճ. — «Վէ զէպէ օլունմըշ Գուզունըն հայաթ քիթապընտա իսմլէրի տիւնեա գուրուլալըտան պէրու եազըլմըշ օլմայարակ՝ զէմինտէ սաքին օլանլարըն ճիւմլէսի անա սէճտէ զըլաճազլար տըր»: (Վահ. 13. 8.)

Ա. — Էօյլէ իսէ պու էսքի զէման գուրպանլարը նէ՞ի կէօթէրիւէր իտի:

Ճ. — «Ամմա կէլէճէք նիմէթլէրին քեահին ի ազամը օլան Քրիստոս զուհուր էտիպ՝ էլ իլէ եափըլմամըշ տահա պէօյիւք վէ տահա միւքէմմէլ, եանի պու խիլգաթտան օլմայան մէսքէնտէն կէչէրէք, էրքէճլէր վէ պուզազըլար դանըյլէ տէյիլ, անճազ քէնտի գանըյլէ էպէտի պիր ֆիտիյէ թէտարիք էտիպ՝ մազտիսէ պիր քէրրէ կիրտի: Զիրա էկէր պուզալար վէ էրքէճլէր զանը վէ ինէք քիւլիւ նափաք օլանլար իւզէրինէ սէրփիլիննէ, թէնին փաքլիյի ճիւճթիյէ թագտիս ետէր իսէ, էզէլի Ռուհ վասըթասըյլէ զաթընը լէքսիզ օլարագ Ալլահա թազտիմ էթմիշ օլան Քրիստոսըն գանը, զամիրլէրիմիզի հայյ օլան Ալլահա իպատէթ էթմէնիզ իշիւն, էօլիւ ամէլլէրտէն նէ գատար զիյատէ փոքլէճէք տիր»: (Խպր. 9. 11—14.)

Ա. — Քրիստոսըն իթմամ օլունտան քէֆարէթինին, կէմիշ ասըրլարտա իւման իլէ գուրպան թազտիմ էտէնլէրին կիւնահը իւզէրինէ նէ՞ թէսիրի օլտու:

Ճ. — «Յիսուս Քրիստոսոտա օլան ֆիտիյէ վասըթասըյլէ անըն լութֆընտան մէճճանէն թէպրիր օլունուրլար, քի Ալլահըն թէհամմիւլիւ վազթընտա սապըդա իշէնիլիշ կիւնահլարտան սարֆ ը նազար էթմէսիյլէ քէնտի տտալէթինի պէյան իշիւն»: (Թօմ. 3. 24, 25.)

«Պու սէպէպտէն եէնի ահտըն միյանճըսը տըր, թա քի էվզէլքի ահտըն կիւքմիւ ալթընտա օլան թէճավուզաթըն ֆիտիյէսի իշիւն էօլիւմ վուզուպուլմուշ օլարագ, տավէթ օլունանլար էպէտի միրասըն վատընա նախլ օլալար»: (Խպր. 9. 15.)

Ա. — Քրիստոս՝ Էսքի Ահտա պուլունտան խէլաս թէրթիպինի քեամիլէն իք նալ էյլէտիմի:

Ճ. — «Պու խէլասըն խուսուսընտա տախի սիզէ օլանագ ինայէթին հագզընտա վահիյէ փէզամպէլ, լէր թէֆթիշ վէ թէֆահհուս էթտիլէր. Տէրունլէրինտէ պուլունտան Քրիստոսըն Ռուհու Քրիստոսըն էլէմ չէքմէսինէ վէ պատէնու ճէլալէ նախլ օլմասընա էվզէլտէն չէհատէթ էթտիյինի թէֆթիշ էտէրլէր իտի: Վէ օշէյլէրի քէնտիլէրինէ տէյիլ, անճազ պիզէ թէպիղ էթտիթէրի անլէրէ պէյան օլունտու: պու շէյլէր իսէ սէմատան իրսալ օլունան Ռուհ իւլ Գուտս վասըթասըյլէ սիզէ պէշարէթի թէպշիր էտէնլէրին էլիյէ շիմտի սիզէ ինպար օլունմըշ տըր, պու շէյլէրէ տախի նազար էթմէյի մէլէքլէր արզու էտէրլէր»: (Ա. Պետ. 1. 10—12.)

Ա. — Պազըլարըն տէտիյի կիպի, Քրիստոս սատէճէ էյի պիր տավա իշիւն չէհիտ օլուպ էօլտիւմ մի, եօգսա Անըն գուրպանլնտա քեամիլէն պազգա պիր մագսէտ մի վար տըր:

Ճ. — «Զիրա Քրիստոս տախի պիզի Ալլահա եագլաշտըրմագ իւզըք, եանի սալիհ՝ Փասըզլարըն եօլինա կիւնան իշիւն պիր քէրրէ էլէմ չէքտի, վէ մէսէտճէ էօլտիւրիւլտիւ իսէ տէ, Ռուհճա իհեա օլունտու»: (Ա. Պետ. 3. 18.)

Ա. — Անըն էօլիւմիւնիւն պիրիճիք մագսէտի նէ՞ օլտուզը հագզընտա, Քիթապ Մուգատտէս պէրրազ-

ճանէ՞ պէյան էտէր :

Ճ. — «Վէ քէնտիսի քէնտի ճէսէտինտէ կիւնահւարըմըզը աղած իւզէրինտէ եխւթլէնտի . թա քի պիդ կիւնահւարա էօլմիւշ ուարագ սալահա եաշայալըմ. անըն պէրէսիյէ շլֆա պուլտընըզ» : (Ա. Պետ. 2. 24) :

Ս. — Օլլահւն խաչտա մակսէտի նէ՞ իտի :

Ճ. — «Զիրա պիդ անտէ Ալլահւն սալիհէրի օլաւըմտէյու կիւնահ պիլմէյէնի պիզիմ իչիւն կիւնահւքեր ատտ էյլէտի» : (Բ. Կոր. 5. 21) :

Ս. — «Թրիստոսը շախսի պէտէլիմիդ հալինտէ գաւպուլ էթմէքլիյին, կիւնահւն ճիւրմինտէն աղատ օլմագտան դայրի պիր թէսիրի վա՞ր մը» :

Ճ. — «...Վէ պիզի հէր տիւրլիւ իսեանտան խէրս էթմէք, վէ քէնտինէ էյի ամէլլէրէ դայրէթքէշ վէ խասս գավմ թագտիս էթմէք իւզրէ, քէնտինի պիզիմ իչիւն վէրէն» : (Տիտ. 2. 13) :

Ս. — Էկէր պիզ հագիզաթէն Թրիստոսըն պիզիմ եէրիմիզէ էօլտիւյիւնիւ կէօրսէք, գալպէրիմիզ նէտէն միւթէսիր օլածագ տըր :

Ճ. — «Փէտէր Ալլահ թարափընտան, վէ Փէտէրիմիզ Ալլահւն իրատէթինէ կէօրէ, պու հազըր եաւրամազ տիւնեատան պիզի իւէլաս էթմէք իւզրէ, կիւնահւարըմըզ իչիւն քէնտինի թէսլիմ էթմիշ օլան Բապպէմըզ Յիսուս Թրիստոս» : (Գաղ. 1. 3) :

Ս. — Պիզ նէ՞ իլէ իֆթիսար էթմէլիյիզ :

Ճ. — «Լաքին հաշտ քի պէն Բապպէմըզ Յիսուս Թրիստոսըն խաչընտան դայրի պիր շէյլէ իֆթիսար էտէյիմ . անըն վասըթասըյլէ տիւնեա պանա, պէն տախի տիւնեայա սալպ օլունտըմ» : (Գաղ. 6. 14) :

Ս. — Յիսուսըն խաչ իւզէրինտէ թէտիյէ էյլէտիւշիլ կըյմէթ, պիւթիւն ատէմլէրէ քեափի՞ մի տիր :

Ճ. — «Օ տախի կիւնահւարըմըզա, վէ հալընըզ պի-

զիմքիլէրէ տէյիլ, անճագ պիւթիւն տիւնեանըն կիւնահւարընա տախի քէֆարէթ տիր» : (Ա. Յով. 2. 2) :

Ս. — Պունտան Քրիստոսը մոււայյէն սուրէթոէ խէլասքեար տէյու գապուլ էթմէյէն ճիւմիէ ատէմլէր պիլէ խէլաս պուլաճագլար տըր, տէյու իսթինթաճ էտէպիլի՞ր միյիզ :

Ճ. — «Անա իման էտէն հիւք՝ օլունմազ, ամմա իման էթմէյէն հալա մահքիւմ տիր . զիրա Ալլահւն իպն ի վահիտինին իսմինէ իման էթմէմիշ տիր» : «Ողլա իման էտէն էպէտի հայաթա մալիք տիր . ամմա Օլլա իթաաթ էթմէյէն հայաթ կէօրմէյէնէք . զէ լաքին Ալլահւն դազապը անըն իւզէրինտէ դալըր» : (Յովհ. 3. 18, 36) :

Ս. — Նա՞սըլ օլուպ տա Թրիստոսըն գանը պիրտէն զիյատէ ատէմլէրէ քէֆարէթ օլմագտա տըր :

Ճ. — «Անճագ զուսուրսըզ վէ լէքէսիզ Գուզունըն եանի Թրիստոսըն զիգըյմէթ գանը Գիտիյէսիյէլ խէլաս պուլտընըզ» : (Ա. Պետ. 1. 19) :

Ս. — Յիսուս Թրիստոսըն գանը շիմտիյէ գատար եաշայան ճիւմլէ ատէմլէրին գանընտան նէ՞ իչիւն տահա զիյատէ գրյմէթլի տիր :

Ճ. — «Եանի Ալլահ տիւնեայը, սուչլարընը սայմայրպ քէնտիսի իլէ Թրիստոստա սուլհ էթմէքտէ օլարագ, միւսալահա քէլամընը պիզէ թէսլիմէթտիշ» : (Բ. Կոր. 5. 19) :

«Ալլահւն աուլա պիր քիմսէ կէօրմէմիշ տիր . անճագ Փէտէրին գուճաղընտա օլան իպն ի վահիտ քէնտիսի անը պէյան էյլէտի» : (Յովհ. 1. 18) :

Ս. — Խաչ իւզէրինտէ տէօքիւլէն քիմի՞ն գանը իտի :

Ճ. — Ռիմտի քէնտինիզէ, վէ Ալլահւն քէնտի գանըյլէ սաթըն ալուըզը քիւխուէսինի կիւթմէք իչլւն,

Բռւհ իւլ Գուտուլն սիզի իւզէրինէ նազըր թաեին էյ-
լէտիյի պիւթիւն սիւրիւյէ մուգայյէտ օլունըզ» (Ա. Տ. 20. 28):

Ս. — Էօյլէ իոէ, պիւթիւն կիւնահ մատտէսինին
ստտէ հալլը նէ՞ տիր:

Ճ. — «Լաքին խէլասքեարըմզզ Ալլահըն լութֆու
զէ ինսանա օլան մուհապէթի զահիր օլալզը զէման,
ինըա էթտիյիմիզ սալահ ամէլլէրինտէն օլմայարագ,
անձագ քէնտի մէրհամէթինէ կէօրէ, եէնի տողմա
երյգամասը, զէ Յիսուս Քրիստոս վասրթառըյէ իւ-
զէրիմիզէ զանի զանի տէօքտիւյյւ Ռուհ իւլ Գուտ-
ուն եէնիլէթմէսիյէ պիզի խէլաս էյլէտի. թա քի Ա-
նըն ինայէթիյլէ թէպրիր օլունարագ, էպէտի հա-
յտթ իւմիտի մուճէպինձէ վարիսլէր օլալըմ»: (Տիտ.
3. 4—7),

ԹԻՏԻՑԻ

«Թիտիյէ» «Կէրի սաթուն ալմագ» տէմէք տիր,
թէքրար սաթուն ալընան չէյէ մալիք օլմագ մանա-
սը տախի վար տըր: Պու մանա Բապպըմզզըն զէ-
մինտէ պուլունտըզը զէման զայէթ չօգ օլան, էսիր
պազարընտան ալընմըշ տըր: Քրիստոսըն տիւնեանըն
խէլասքեարը օլմասընտա նէ մանա օլասուզընը կէօ-
րէլիմ:

Ս. — Էսիրլէր՝ գուլուգ ալթընտա իտիլէր: Պու
խէլաս պուլմամըշ պիր տէմ իչիւն տախի տօղրո՞ւ-
մը տըր:

Ճ. — «Զիրա չէրիաթըն րուհանի օլալզընը պիւթ-
րիզ փագաթ պէն կիւնահ ալթընտա սաթըլմըշ ճիս-

մանի իմա: (Բօմ. 7. 14):

«Անլէրտէ սիզ պիր զէման պու տիւնեանըն կիտի-
չինէ կէօրէ հավա հիւքիւմէթինին բէխսինէ, եանի
իթաթթսըզւլպ օլուլլարընտա չիմտի ամիլ օլան րու-
հա կէօրէ հարէքէթ էտէր իտինիզ»: (Եփս. 2. 2),

2. Էսիրլէր՝ մահքիւմիյէթ ալթընտա իտիլէր:
Պու թապիի ատէմ իչիւն րուհանի մանատա տօղրո՞ւ-
մը տըր:

Ճ. — չԱնա իման էտէն՝ հիւքմ օլունմազ, ամմա
իման էթմէյէն հալա մահքիւմ տիր: զիրա Ալլահըն
իպն ի զահիտինին իսմինէ իման էթմէմիշ տիր»:
(Յովէ. 3. 18):

«Լաքին պիլիրիզ քի չէրիաթ էէր պույտւրտըզընը
չէրիաթ թահթընտա պուլունանլարա պույտւրըր: թա
քի էէր աղըզ գափանըպ՝ պիւթիւն տիւնեա Ալլահըն
հուզուրընտա սուչլու օլա»: (Բօմ. 3. 19):

«Զիւնքի չէրիաթ ամէլլէրինէ կիւզինէնլէրին
ճիւմլէսի լանէթ ալթընտա տըրլար: զիրա՝ չէրիաթ
Քիթապընտա ճիւմլէ եազըլմըշ օլան չէյլէրի ինը
լթմէթտէ էէր տէվամ էթմէյէն քիմոէ մէլուն օլուն
տէյու եազըլմըշ տըր»: (Գաղ. 3. 10):

3. Էսիրլէր եալլըզ պաշզա պիր քիմոէ քէնտի-
լէր իչիւն պիր պէտէլ վէրէրէք խէլաս օլապիլիրլէր
իտի: Ատէմլէրի կիւնահըն ճիւմլիւնտէն զէ հիւքմիւն-
տէն խէլաս էթմէթ իչիւն, էվէլտէն նէ՞ թէտար/ք
կէօրիւմիւշ տիր»:

Ճ. — «Յրիստոս պիզիմ իչիւն մէլուն օլուսպ՝ պի-
զի չէրիաթըն լանէթինտէն խէլաս էյլէտի: զիրա՝
աղան իւզէրինտէ էէր ասլան մէլուն տըր, տէյու
եազըլմըշ տըր»: (Գաղ. 3. 13):

«Զիրա պիզ անտէ Ալլահըն սս լիկլէրի օլալլմ տէ-
յու կիւնահ պիլմէյէնի պիզիմ իչիւն կիւնահքեա,

ատա էյլէտի»։ (Բ. Կոր. 5, 21)։

«Նիթէքիմ իպն իւլ ինսան՝ քէնտինէ խըտմէթ ուունմագ իչիւն տէյիլ, անճագ խըտմէթ էթմէք վէճանընը չօգ քիմսէլէր պէտէլինէ ֆիտիյէ վէրմէք իչիւն կէլտի տէտի»։ (Մաթ. 20. 28)։

«Զիւնքի պիր Ալլահ վար, Ալլահ իլէ ինսան արաւնտա տախի պիր Միյանը վար, պու տախի ինսան օլան Յիսուս Քրիստոս տըր, քի վազթ լ մախուսւնտա շէնտէթ օլմագ իւզրէ քէնտիսինի ճիւմւնին եռլընա ֆիտիյէ վէրտի»։ (Ա. Տիմ. 2. 5)։

Ս. — Ալլահըն ատէմէլէր իչիւն պիր Խէլասքեար թէտարիք էթմէսի նէ՞ իչիւն լազըմ իտի։

Ճ. — «Ֆիտիյէ իլէ գարնտաշընը գուրթարամագ, վէ անլն քէֆարէթինի Ալլահա թագտիմ էտէմէզ»։ (Մէզ. 49. 7)։

Ս. — Ատէմ քէնտի քէնտինի կիւնահըն գուվզէթինտէն նէ՞ իչիւն խէլաս էտէմէզ։

Ճ. — «Ճիւմլէսի զէլալէթէ տիւշիւպ՝ հէփ Փասիտ օլտուլար. խայր բնէյէն եօգ տըր, պիր քիշի պիտ եօգ տըր»։ (Թօմ. 3. 12)։

Ի. մտի նասըլ քի պիր ատէմին վասըթասըյլէ տիւնեայա կիւնահ, վէ կիւնահըն վասըթասըյլէ էուլիւմ կիրտի իսէ, պու վէճնէ տախի՝ ճիւմլէսի կիւնահ իշլէտիքէրինտէն, էուկիւմ ճիւմլէ ինսանլարա կէշտի»։ (Թօմ. 5. 12)։

Ս. — Ալլահըն շէրիաթը, իպն Ուլլահ գուրպան օլմագսըլն ատէմի խէլաս էտէմէզ մի։

Ճ. — «Զիրա շէրիաթ կէլէնէք նիմէթլէրին ասլ սուրէթինէ տէյիլ, անճագ պու շէյլէրին կէօլկէսինէ մալիք օլտուղը հալտէ, սէնէ պէ սէնէ տէվար իւզրէ թագտիմ օլունան հէման օլ զէպիհէլէրլէ եագլաշանւարը քէմալէ էրտիրմէյէ առլա զատիր տէյիլ տիր»։

(Իպր. 10. 32)։

Ս. — Էյլէ իսէ ատէմին պօզուլմուշ հալինի նազարը իթիպարա ալարագ Ալլահ նէ՞ եափմալը տըր։ Ճ. — Շիազմընա նէճաթ կէնտէրիպ, ահտընը էպէտի պույուրմըշ տըր։ իսմի զուտտուս վէ հէյպէթի տիր»։ (Մէզ. 111. 9)։

«Վէ սիզ անտէն Յիսուս Քրիստոսա սընըզ, օլ քի պիզիմ իչիւն Ալլահ թարաֆընտան հիքմէթ վէ աալահ վէ թագտիս վէ ֆիտիյէ օլտուա»։ (Ա. Կոր. 1. 30)։

Ս. — Ալլահըն ֆիտիյէ ի՛լ նէ՞ սուրէթլէ իքմալ օլունտու։

Ճ. — «Էյրէնէլէր վէ պուզաղըլար զանըյլէ տէյիլ, անճագ քէնտի գանըյլէ էպէտի պիր ֆիտիյէ թէտարիք էտիպ՝ մագտիսէ պիր քէրրէ կիրտի»։ (Իպր. 9. 12)։

«Անտէ տախի պիզ գանընըն վասըթասըյլէ ֆիտիյէյէ...»։ (Եփս. 1. 7)։

«Իմտի քէնտինիզէ, վէ Ալլահըն քէնտի գանը իլէ սաթըն ալտըլը քիւիսէսինի կիւթմէթ իչիւն, Ռուհ իւլ Գուտսըն սիզի իւզէրինէ նազըր թային էյլէտիյի պիւթիւն սիւրիյէ մուզայյէտ օլունըզ»։ (Ամալ. 20. 28)։

Ս. — Խէլասքեարը գապուլ էթմէթ, սատէճէ կիւնահըն ճէզասընը մը րէփ էտէր, եօզսա էօմրէ տախի ամէլի պիր թէսիրի օլուր մը։

Ճ. — «Վէ օլ միւպարէք իւմիտէ վէ ազիմ Ալլահըն, վէ պիզի հէր տիւրլիւ իսեանտանիչլաս էթմէթ, վէ քէնտինէ էյի ամէլլէրէ զայրէթքէշ վէ խասս գավմ թագտիս էթմէթ իւզրէ, քէնտինի պիզիմ իչիւն վէրէն...»։ (Տիտ. 2. 13)։

Ս. — Պիզիմ պէտէլիմիզի վէրէն պիրինի զապուլ

էտէրէք խէլաս իշխ իթմամ օլտուգտան սօնրա,
պունըն փէրտին սահիպլիք հազզընա նէ՞ թէսիրի
վար տըր :

Ճ. — «Պիլմէզ մի սինիզ քի ճէսէտինիզ՝ Ալլահ
թարաֆընտան սիզէ իհսան օլունուպ տա՝ տէրունի-
նիզտէ պուլունան Ռուն իւլ Գուտսըն հէյքէի տիր.
սիզ տախի քէնտինիզին տէյիլ սինիզ» : (Ա. Կոր.
6. 19.)

Ս. — Պաշգասը թարաֆընտան սաթըն ալլնա-
րագ պէտէլի վէրիւն շէյ իւէ նէ՞ եափաթղըմըզա
տիգդաթ էթմէլի տէյիլ մի իզ :

Ճ. — «Զիրա պէհա իւէ սաթըն ալլնտընլզ պու
սէպէպտէն Ալլահա միւթէալլըգ օլան ճէսէտինիզ զէ
րունըզլէ Ալլահը թազիզ էյլէյինիզ» : (Ա. Կոր.
6. 20.)

Ս. — Միւմին հանկը իքի շէյտէն խէլաս օլմուշ
տըր :

Ճ. — «Վէ օլ միւպարէք իւմիտէ զէ ազիմ Ալլա-
հըն, զէ պիզի հէր տիւրլիւ իսեանտան խէլաս էթ-
մէք, զէ քէնտինէ էյի ամէլէրէ զայրէթքէշ զէ խասո
գավմ թագտիս էթմէք իւզրէ, քէնտինի պիզիմիչիւն
վէրէն...» : (Տիտ. 2. 13)

«Քրիստոս պիզիմ իչիւն մէլուն օլուպ՝ պիզի շէ-
րիաթըն լանէթինտէն խէլաս էյլէտի զիրա՝ աղան
իւզէրինտէ հէր ասլլան մէլուն տըր տէյու եազըլմը
տըր» : (Դադ. 3. 13),

Ս. — Քրիստոսըն իշխնին հանկը զըսմը, տահա
միւսթագպէէ ախտ տիր :

Ճ. — «Վէ եալընլզ պու տէյիլ, անճագ պիզ քի
Ռունըն իւք մէյզէսինէ մալիք իզ, օղուլլըզա, եա-
նի ճէսէտիմիզին խէլասընա մաւնթազըր օլարագ,
պիզ պիզզաթ տէրունիմիզտէ ահ չէքէրիզ» : (Բօմ. 8. 23),

Ս. — Ծէյթան պիզիմ թօզումըզը օլսուն ալապի-
լէճէք մի :

Ճ. — «Օ տախի, մէվճուտաթըն քեաֆֆէսինի քէն-
տինէ թապի էթմէյէ մուզթէտիր օլարզը զուվզէթէ,
պիզիմ էտնա ճէսէտիմիզի քէնտի միւշէրէք ճէսէ-
տինէ պէնզէր օլմազ իւզրէ թէպտի էտէճէք տիր» :
(Փիլ. 3. 21).

«Պու տախի միւլքիւմիւզիւն ֆիտիյէ օլսունմա-
սընատէք, Անլն ճէլալինին մէտհի իչիւն վէրասէ-
թիմիզին փէյի սիր» : (Եփս. 1. 14).

Ս. — Քրիստոս կէրի կէլէրէք թէնտինինքիէրի
սէմայա թօփլատըլլնտա, մուզպտտէսլէր նէ՞ իչիւն
մէսրուր օլաճազլար տըր :

Ճ. — «Վէ պիր եէնի թէսպիհ թէրէննիւմ էտէրէք.
Քիթապը ալըպ միւհրէրինի աչմաղա լայլզ ուն.
չիւնքի զէպի օլունտըն, զէ գանընլէ պիզի Ալլահա
հէր գապիլէ զէ լիսան զէ զավմ զէ միւլէթ իչիւնտէն
սաթըն ալտըն» : (Վահ. 5. 9).

Թ է Վ Պ է

«Թէվպէ» լուղէթինինիւք մանասը «Փիքոին թէպ-
տիր» տիր: Մատ. 21. 28—31 տէ զիքը էտիլէն պու-
նա կիւզէլ պիր իղանաթ տըր :

«Պիր ատէմին իքի էվլատը զար իտի . զէ պիրին-
ճիսինէ կէլիպ, օղլըմ, կիթ պու կիւն պաղըմտա իշ-
լէ՝ տէտի: զէ օ ճէվապ վէրիպ՝ իսթէմէմ տէտի իսէ
տէ, անըրա փէշիման օլուպ կիթտի: զէ իքինճիսինէ
կէլիպ՝ օլ մինվալ իւզրէ սէօյլէտի: զէ օ ճէվապ վէ-
րիպ՝ Փէք էյի, էֆէնտիմ, տէտի իսէ տէ, կիթ մէտի,

(Յիքրինի թէպտիլ էտիպ կիթտի) :

Անըն խէլասա օլան ալազասընճա մանասը, Ալ-
լահ, Քրիստոս վէ պիզիմ կիւնահ իլէ օլան ալա-
զամընճա ֆիքրին թէպտիլի տէմէք տիր:

Ս.— Նէ՞ գատար քիմսէյէ թէվպէ էթմէք էմր օ-
լունմըշ տըր:

Ճ.— «Վէ Ալլահ իշպու ճէհալէթ զէմանլարընտա
իղմազ էթտի իսէտ տէ, շիմտի հէր ևէրտէ ատէմլէրին
ճիւմէսինէ թէվպէ էթմէլէրինի թէնպիհ էտիյօր»:
(Ամալ. 17. 30.)

Ս.— Ճիւմլէտ ատէմլէրէ թէվպէ էթմէք, նէ՞ գա-
տար էլլէմ տիր:

Ճ.— «Սիզէ տէրիմ քի՝ խա՛յր. լաքին էկէր թէվ-
պէ էթմէզսէնիզ, ճիւմլէնիզ էօյլէ հէլաք օլաճազսլ-
նըզ տէտի»: (Ղուկ. 13. 5.)

Ս.— Ալլահ ճիւմլէտ ատէմլէրին թէվպէ էթմէսինի
նասուլ պիր հասրէթ իլէ արզու էտէր:

Ճ.— «Մապպ՝ պազըլարըն կէճլքմիշ տիր զանն
էթտիքլէրի կիպի վատընտա կէճիքմէզ, լաքին պիր
քիմսէնին հէլաք օլմասընը տէյիլ, անճազ ճիւմլէ-
նին թէվպէյէ կէլմէսինի խսթէմէսիյլէ, հազզըլզտա
թէէննի էյլէր»: (Բ. Պետ. 3. 8.)

Ս.— Ատէմի թէվպէ էթմէքլիյէ թէշվիգ էտէճէք
օլան նէ՞ տիր:

Ճ.— «Վէ եախօտ Ալլահըն լութֆու սանա միւ-
ճիպի թէվպէ օլտըլընը պիւմէյէրէք՝ անըն հատտալզ
լութֆ վէ սապը վէ թէհամմիւլինիւ թահզի՞ր մի
էտէրսին»: (Բօմ. 2. 4.)

Ս.— Թէվպէ իշիւն հիւզն էլլէմ մի տիր:

Ճ.— «Եսաւ... կէօզ հաշլարը իլէ արատը իսէ
տէ, թէպտիլ ի նիյէթէ ֆուրսաթ պուլմատը»: (Իպր.
12. 17.)

Պազէն կիւնահ իշիւն օլան հիւզն, պազէն տէ կիւ-
նահ հադդընտա ֆիքրին թէպտիլի, թէվպէ հասըլ է-
տէր, լաքին ատէմլէր չօգ տէֆա մուվազգաթէն կիւ-
նահ իշիւն կէօզ հաշը տէօքէրլէր վէ անըն քէնտի
հալլէրինի տէվամի սուլէթտէ թէպտիլ էթմէսինէ
միւսատէ էթմէզլէր:

«Ֆագաթ շիմտի մահզուն օլտուղընըզ իշիւն տէ-
յիլ, անճագ մահզուն օլմանըզ թէվպէյէ սէպէպ օլտը-
զը իշիւն մէսրուր իմ»: (Հազիզի, զարար իլէ օլան
պիր ֆիքր թէպտիլի): «Չիւնքի Ալլահըն իրատէթինէ
կէօրէ օլան հիւզն՝ խէլասա սէպէպ օլան վէ փէշիման-
լըգ կէթիւմէյէն թէվպէ հասըլ էտէր»: (Բ. Կոր. 7.
9-10.)

Ս.— Ատէմին զալպինէ հազիզի նէվտէն օլան թէվ-
պէյի քիմ իլհագ էտէր:

Ճ.— «Յիսուսը էճտատըլզըն Ալլահը զըյամ էթ-
տիրտի: Խորայէլէ թէվպէյի վէ կիւնահալարըն ափզընը
վէրմէք իշիւն...»: (Ամալ. 5. 30-31.)

«Էօյլէ իսէտ Ալլահ հայաթ իշիւն թէվպէյի թակիքէ-
լէրէ տախի, իհսան էթմիշ տիր՝ տէյու Ալլահը թէմճիտ
էյլէտիլէր»: (Ամալ. 11. 18.)

«Մուզամէվէթ էտէնլէրէ հիլմէն նասիհաթ էտիճի օլ-
մագ կէրէք տիր. օլա քի հազիզաթը ֆէհմ էթմէք իշ-
իւն, Ալլահ անլէրէ թէվպէ վէրէ»: (Բ. Տիմ. 2. 25.)

Թէվպէ պիր ֆէրտի խէլաս էթմէզ իսէտէ, խէլաս
էտէն իմանըն էլլէմ պիր զըսմը տըր: Քէնտի ղայպ
օլմուշ հալի, կիւնահալարը, Ալլահ վէ Քրիստոս խու-
սուլընտա ֆիքրինտէ պիր թէպտիլաթ եափմագ իս-
թէմէյէն պիր ատէմի, Ալլահ խէլաս էթմէզ:

Ս.— Ալլահըն իրատէթինէ կէօրէ, հազիզի սու-
րէթտէ եափըլան պիր թէվպէտէ նէ՞ իշարէթ օլաճագ
տըր:

Ճ. — «Թաղաթ թէվպէ էտիպ Ալլահա րինու էտէրէք, թէվպէյէ լայլգ ամէլլէր իշլէմէլլէրի իշիւն՝ էվլվէլա Դամասկոս վէ սօնրա երտևաղէմ էհալիսինէ վէ պիւթիւն ևէհուտիյէ տիյարընա վէ թախէլէրէ վազ էթոիմ»: (Ամալ. 26. 20.)

Ս. — Ալլահըն գավմընըն պազէն թէվպէյէ իհթիյանը վա՞ր մը տըր:

Ճ. — «Վէ Ռապպ շէյթանա՝ Գուլում Յորա տիզգաթէ պազտըն մը զէմինտէ անըն կիպի քեամիլ վէ միւսթապիմ վէ Ալլահատան զօրզար վէ շէրբաէն ինթինապ էտէր պիր տաէմ եօդ տըր տէտի:

«Պու էճլտէն քէնտիմտէն իսթիքրահ էտիպ, թօփարագ վէ քիւլտէ թէվպէ էտէրի Ի»: (Յոր. 1. 8; 42. 6):

Ս. — Հաթթա պազէն քիւլիսէլէր թէվպէյէ միւհրան օլուրլա՞ր մը:

Ճ. — «Իմտի նասուլ ալտըղընը վէ իշլթտիյինի խաթըընա կէթիր, վէ հըֆզ էտէրէք՝ թէվպէ էյլէ, ույանըգ օլմատըղըն թագտիրտէ ունին իւզէրինէ խըրըզ կիպի կէլէճէյիմ, վէ իւզէրինէ հանկը սամթտա կէլէճէյիմի պիէմէյէճէքսին»: (Վահ. 3. 3):

Խէլասա աիտ գըթալարտան պազլըլարընտա «թէվպէ» լուղէթինին պուլունմամասը, թէվպէյէ հաճէթ եօդ տըր, տէմէք տէյիլ տիր: Խէլաս էտէն իման, թէվպէյի հավի օլտուղը իշիւն զիքր օլունմամըշ տըր, վէ հագիզաթէն իման էտէն պիր գէրտէ, Ալլահ եէնի պիր եիւրէք վէրմէզտէն էվլէլ, ո մութլազա «Փիքրինի թէպտիլ» էտէճէք տիր:

Ի Մ Ա Ն

Էսքի Ահտտա «իման» լուղէթինէ հալլընըզ իքի աէֆա ըասթ կէլիրիզ: (Թէս. 32. 20: Ամբ. 2. 4): Հէր իքիսինտէ տախիլ լուղէթին մանասը, «սատագաթ» ևախօտ «սէպաթ» տըր: Եէնի Ահտտաքի լուղէթ «ինանմագ» օլուպ, չօզ տէֆա «իման» թէրճէմէ օլունմըշ տըր:

Իմանըն էսասի թէսավվառըրը, Ալլահըն Քէլամընտա օլան վատլարա թէսլիմ օլմագ տըր: Իման՝ Ալլահա թէվէքքիւլ էթմէք, ևախօտ Ալլահը Քէնտի Քէլամընտա թութմագ, զապուլ էթմէք տիր:

Ամալ. 27. 25 տէ իման՝ Ալլահըն տէտիյինէ իթիմատ էտէրէք ինանմագ հալինտէ իզահ էտիլմիշ տիր:

«Պունուն իշիւն, էյ ատէմլէր, խօշխաթըր օլունըզ, զիրա հէման պանա սէօյլէնիլտիյի վէճն իւզրէ վազը օլաճաղընա պէն Ալլահա իթիմատ էտէրիմ»:

Ղոկ. 1. 45. Ալլահա ինանմագ նէթիճէսինտէ, վատ օլունան շէյլէրին իթմամ օլունմասը իլէ, կէլէն պէրէքէթլէր հագզընտա սէօյլէր:

«Վէ նէմ միւպարէք տիր իման էթմիշ օլան. զիրա Ռապպ թարաֆընտան անա սէօյլէնիլէն շէյլէր իթմամ օլունաճագ տըր»:

Բօմ. 4. 21 տէ իման, Ալլահ վատ էյլէտիյի շէյլի իճրա էթմէքիյէ զատիր իտիյինէ թէմինաթ հալինտէ կէօրիւնմէքտէ տիր:

«Վատ էթտիյինին իճրասընա տախի գատիր իտիյինի սահինէն պիլտի»:

Իպր. 11. 6 տա իման՝ պիր շախսա ինանմագ վէ պիր վատա էմնիյէթ էթմէք, տէյու կէօրիւնի: յօր:

«Լաքին իման օլմատըղը հալտէ մազպուլ օլմագ

զայր ի միւմքին տիր, զիրա Ալլահա եազլաշանըն, Անըն մէջնուտ իտիյինէ, վէ քէնտինի թալէպ էտէն-էրէ միւքեաֆաթ էտիճի իտիյինէ իման էթմէսի կէ-րէք տիր»:

Իպր. 11. 13 տէ օ՝ Ալլահըն թէլամընտան զայրի լսպաթ օլմագորդըն, Անըն վատընը զապուլ էթմէք տէյու պէյան էտիլմիշ տիր:

«Պունլարըն ճիւմլէսի վատլարա նախլ օլմամըչ օ-լուպ, Փագաթ անլէրի ուզագտան կէօրիւպ՝ իթի-դաթ վէ մէմնունիյէթլէ զապուլ էտէրէք, զէմին իւ-զէրինտէ զարիպ վէ միւսաֆիր օլտըզլարընը իգրար-էտ, իմանտա վէֆաթ էթտիլէր»:

Իպր. 11. 1. Հէր նէ գատար իմանըն թէսիրի-նի իզահ էտէր իսէտէ, չօգ տէֆա թիթապ ը Մուզատ-տէսին իման հագզընտա օլան թահտիտի հալինտէ գուլանըլմըչ տըր:

«Իմտի իման՝ իւմիտ օլունան շէյլէրին ասլը վէ կէօրիւնմէյէն նէսնէլէրին տէլիլի տիր»:

Ս. — Պիզ իմանա նա՞սըլ մալիք օլուրըզ:

Ճ. — «Իմոհ իման իշիթմէքտէն, վէ իշիթմէք Քրիստոսըն թէլամը վասըթասըյլէ օլուր»: (Բօմ. 10. 17.):

Էօյլէ իսէ իման թիթապ ը Մուզատտէստէն այ-րըլամազ, Ալլահըն թէլամընըն իֆատէսի իւզէրինէ միւէսսէս օլմայարագ, Քրիսթիյան իմանը օլամազ:

Ս. — Ալլահ՝ Թէնտի թէլամընա ինանմայանլար հագզընտա նէ՞ տէր:

Ճ. — «Լաքին իման օլմատըղը հայտէ մագպուլ օլ-մագ զայր ի միւմքին տիր»:

Ս. — Իմանըն իւթ նէթիճէսի նէ՞ տիր:

Ճ. — «Զիրա իման վասըթա օլարագ ինայէթլէ իսէլաս պուլտընըզ. պու տախի սիլտէն օլմայըպ՝ Ալ-

լահըն աթիյէսի տիր»: (Եփս. 2. 8):

Ս. — Պու նէթիճէյի մէյտանա կէթիրմէք իչիւն նէ՞ գատար իման լազըմ տըր:

Ճ. — «Ալմա հէր քիմ անը գապուլ էթտի իսէ, անլէրէ, իանի իսմինէ իման էտէնլէրէ էվլատ Ուլ-լահ օլմագլզա սէլահիյէթ գէրտի»: (Յովհ. 1. 2):

(Յիսուսըն Խէլասքեար վէ Ալլահըն Օզու օլտու-զընա «ինանաճագ» վէ Անը շախչէն «գապուլ էտէ-ճէք գատար պիր իման»):

«Անճագ Յիսուսըն թիսառո իպն Ուլլահ իտիյի-նէ իման էթմէնիկ, վէ իման էտէրէք անըն իսմիյ-լէ հայաթա մալիք օլմանըզ իչիւն պունլար եազըլ-մըչ տըր»: (Յովհ. 20. 31):

Ս. — Պու իսէլաս էտէն իման, վագըալարը ֆիք-րէն գապուլ էթմէք մի տիր, հօգսա զալպէն թէ-վէքիւլ օլունաճագ պիր չէ՞յ մի տիր:

Ճ. — «Ծէօյլէ քի Յիսուսըն Բապպ իտիյինի աղ-զընէ իզրար էտիպ՝ Ալլահ անը էօլիւլէրտէն իհեա էթտիյինէ գալպինէ ինանըր իսէն, իսէլաս պուլա-ճագուըն, Զիւնքի սալահ իչիւն գալպէ իման, վէ իսէ-լաս իչիւն աղըզլէ իզրար էտիլիր»: (Բօմ. 10. 9-10):

Ս. — Պիր քէրրէ Ալլահա վվատ օլմուչ օլան պի-րի, Ալլահըն տահա տէրին շէյլէրինէ մալիք օլա-պիւմէք իչիւն, իմանընը նա՞սըլ արթտըրա պիլիր:

Ճ. — «Տուվա իլէ»:

«Վէ բէսուլլար Բապպա իմանըմըզը արթտըր՝ տէ-տիլէր»: (Ղուկ. 17. 5):

Ո. — Միւթէվազը մէւմինէ Ալլահըն Բուհը իման վէրի՛ր մի:

Ճ. — «Քիմինէ Բուհըն վասըթասըյլէ հիքմէթ քէ-լամը, վէ քիմինէ հէման օլ Բուհա կէօրէ իլմ քէլա-մը, տիկէրինէ տախի հէման օլ Բուհէ իման...».

պախչ օլունուր» : (Ա. կոր. 12. 8—9) :

Ս. — Իման Բուհըն մէյվէլէրինտէն պիրի՝ մի տիր :
Ճ. — «Լաքին Բուհըն մէյվէսի մուհապպէթ վէ մէ-
սէրէթ վէ սէլամէթ վէ թէննի վէ լութֆ վէ խա-
յւրիսահլըգ վէ սըտգ (իման) վէ հիլմ վէ զապթը նէֆս
տիր» : (Գաղ. 5. 22) :

Ս. — Իմանըմըզըն ասլւ սահիպի վէ իքմալ էսի-
ճիսի քիմ տիր :

Ճ. — «Իմանը պաշլայան վէ թէքմիլ էտէն Յիսու-
սա նազար էտէրէք, սապրլէ գօշալըմ» : (Իպր. 12. 1) :

Ս. — Ալլահ պազէն՝ քէնտինէ օլան իմանըմըզը
տէրինէթմէք իչիւն նէ՞ ուսուլ իսթիմալ էտէր :

Ճ. — «Թա քի իմանընըզըն իմթիհանը՝ աթէշէք
դալ օլունմըշ իսէ տէ, եինէ Փանի օլան ալթօւն-
տան զիյատէ գըյմէթլի օլարագ, Յիսուս Քրիստոսըն
զուհուրընտա մէտհ վէ իզզէթ վէ ճէլալ իչիւն պու-
լունա» : (Ա. Պետ. 1. 7) :

Ս. — Եկէր հագիքաթէն Քրիստոստա եաշայան
պիր իման վար իսէ, էօմրտէնէ՞ մուայյէն իսպաթ օլ-
մալը տըր :

Ճ. — «Անձագ մուհապպէթլէ ամիլ օլան իման լա-
զըմ տըր» : (Գաղ. 5. 6) :

«Պէօյէնէ իման տախի՝ ամէլլէրի օլմատըզնա
զաթընտա էօլիւ տիր» : (Յակ. 2. 17) :

~~~~~

ԽԵԼԱՍ

«Եկէլլաս» լուղէթի «եէնի տօղուշա եախօտ ոթէպ-
տի ի ֆիքր» լուղէթլէրինտէն թէֆրիգ էտէլմէլի տիր,
չիւնքի ևէլլաս լուղէթի պու հէր իքի լուղէթլէրի
շամիլ տիր, Հաթթա օ իման, ինայէթ, ֆիտիյէ,
թէպրիր, թագտիս, վէ թէճլիւ լուղէթլէրինի պիրէ
շամիլ տիր :

Անըն իշի ատէմին պիւթիւնլիւյիւ իլէ տիր. եա-
նի պիզի եալընըզ կիւնահըն ճէզասընտան խէլաս
էթմէյիպ՝ իլլա հալ ը հազըրտա կիւնահտան վէ էն-
ճամընտա ճէսէտ վէ ճանը, տիւնեատան խէլաս է-
տէր :

Անըն իշի եալընըզ ատէմին պիւթիւնլիւյիւ իլէ
տէյիլ, իլլա Քրիստոսըն պիւթիւն իշինի տախի շա-
միլ տիր :

Ս. — Քրիստոսըն խաչ իւզէրինտէ ԳԱՆ ՏԷՕՔ-
ՄէՍԻ պիզիմ իչիւն նէ՞ թէտարիգ էթտիւ :

Ճ. — «Վէ շէրիաթ միւճէպինճէ հէման հէր շէյ
գան վասըթասըյլէ փաքլէնիր, վէ գան տէօքիւլմէ-
յինճէ մաղֆիրէթ օլմագ» : (Իպր. 9. 22) :

«Զիրա պու պէնիմ գանըմ, եանի կիւնահար ափզ
օլունմագ իւզրէ. չօդ քիմսէլէր իչիւն տէօքիւլէն ահտ
ը ճէտիտին գանը տըր» : (Մատթ. 26. 28) :

Ս. — Անըն՝ Փէտէրին սաղ թարաֆընտա օլան
ՇէֆԱԱԹՑԼԼՇ ԻՇԻ, պիզիմ իչիւն նէ՞ թէտարիգ
էտէր :

Ճ. — «Պու էճլաէն անըն վասըթասըյլէ Ալլահա
եազլաշանլարը քեամիլէն խէլաս էթմէյէ տախի գա-
տիր տիր. չիւնքի անլէր իչիւն չէֆաաթ էթմէյէ
տախիմա հայաթտա տըր» : (Իպր. 7. 26) :

Ալլահըն միւնթէխապլարընը քի՞մ թէօնմէթլի չըգարածագ տըր. թէպրիր էտէն Ալլահ տըր. Ալեյհ-էբինտէ հիւքմ էտէն քի՞մ տիր. վէֆաթ էտիպ խուսուսա զըյամ էտէն, վէ Ալլահըն սաղընտա օլուպ՝ պիզիմ իշիւն չէֆաթ էտէն տախի Քրիստոս տըր»: (Թօմ. 8. 33—34):

Ս.— Անըն Միհմինչէ Օկսն ԻՇԻ Բուհ իւլ Գուտս վասիթասը իւէ նէ՞ թէտարիք էթտի:

Ճ.— «Վէ անա իման էթմէքէ վատ օլունան Բուհ իւլ Գուտսուէ միւհրէնտինիզ, Պուտախի միւլքիւմիւղիւն Փիտիյէ օլունմանընատէք, Անըն ճէւլինին մէտհի իշիւն վէրասէթիմիզին փէյի տիր»: (Եփու. 1. 13—14):

Ս.— Անըն Իթինձի ԶՈՒՀՈՒՐԸՆԸՆ պիզիմ խէլասումըզ իւէ նէ՞ ալագասը վար տըր:

Ճ.— «Օ իզհար օլունաըզընտա անա պէնզէր օ-լանազըմըզ պիւիրիզ, զի, ա անը հէման օլումըզ կիպի կէօրէծէյիզ»: (Ա. Յովհ. 3. 2):

(Ալլահն պիզի խէլաս էթմէք վէ խէլաս օյմուշ պիր հալտէ սազլամագ իշիւն, էզվէլձէ նէ աճայիպ թէտարիք ետքմըշ իտիյինի կէօրէւյօրըզ, Պուտ խէլասըն մէնպաս՝ պիզգաթ Ալլահ քէնտիսի, էսասը՝ Քրիստոսըն խաչ իւզէրինտէ օլան իշի, վէ վասըթա-սը՝ Բուհ իւլ Գուտս տըր):

Ս.— Մատէմ քի խէլաս Ալլահտան տըր, անտ նէ՞ թէսմիյէ օլունմըշ տըր:

Ճ.— «Զիրա կիւնահըն վէրտիյի իւճրէթ էուիւմ տիր. ամմա Ալլահըն մէզհիպէսի Ռապպամըզ Յիսուս Քրիստոս վասըթասըլյէ էպէտի հայաթ տըր»: (Թօմ. 8. 23):

«Էկէր Ալլահըն աթիյէսինի վէ՝ պանա սու վէր տէյիւ սանա սէօյլէյէնին քիմ իտիյինի պիլսէ իտին,

սէն անտէն իսթէր իտին, և տախի սանա տիրի սու վէրիր իտի»: (Յովհ. 4. 10):

Ս.— Էկէր խէլաս քեամիլէն Ալլահըն ճապա ի-նայէթինին պիր հէտիյէսի իսէ (ինայէթ «լիյազաթ-սըզ իհասն» տէմէք տիր), անը էլտէ էթմէք իշին պիզիմ ամէլլէրիմիզին եափաճագ պիր իշի վար մը տըր:

Ճ.— «Զիրա իման վասըթա օլարագ ինայէթլէ խէլաս պուլտընըզ, պու տախի սիզտէն օլմայըպ՝ Ալ-լահըն աթիյէսի տիր. Ամէլլէրտէն տէյիլ տիր, քի քիմսէ իթթիխար էթմէյէ»: (Եփու. 2. 8—9):

«Խճրա էթտիյիմիզ սալահ ամէլլէրինտէն օլմայա-րագ, անճագ քէնտի մէրհամէթինէ կէօրէ, պիզի ինէ-լաս էյլէտի»: (Ժիտ. 3. 5—6):

Էկէր խէլասըն իւշ տումլարը օլտուղընա տիզզաթ էտէմէք օլուր իսէք, պիր չօզ զըթաւարը տօղու անլայաճաղըզ, Պազըլար տէրհալ վէ էպէտէն խէլաս պուլտըզ տէցլէր: Պաշգաւար կիւն պէ կիւն խէլաս պուլուրըզ տէրլէր: Պազըլար իսէ էուէնէ զատար խէ-լաս պուլմամըլըզ վէ հէր հանկը պիր ատէմին խէ-լաս պուլտըմ տէմէսի հատտինի պիլմէմէք տիր տէրլէր:

Քիթապը Մուգատէս պէրրագ սուրէթտէ թալիմ էտէր քի, պիր ատէմ Քրիստոսը գապուլ էթտիյինտէ Քրիստոսըն զուրպանը վասըթասը իւէ տէրհալ վէ է-պէտէն խէլաս պուլուր:

«Հազիգաթէն, հազիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պէ-նիմ քէլամըմը տինւյյիպ, պէնի իրսաւ էտէնէ իման էտէն քիմսէ էպէտի հայաթա մալիք օլուր. վէ մահ-քիւմիյէթէ տիւչար օլմազ Փազգաթ էուի մտէն հա-յաթա ինթիզալ էթմիշ տիր»:

«Օղլա իման էտէն՝ էպէտիհայթա մալիք տիր.

ամմա Օղլա իթաւաթ էթմէյէն հայաթ կէօրմէյէճէք, վէ լաքին Ալլահըն դաղապը անըն իւզէրինտէ գաւուր»: (Յովհ. 5. 24, 3. 36):

Ս.— Էօյլէ իսէ պիզ էղիծի պիր խէլասա մալիք օլտըզըմզը ՇիՄՏԻ ՊԼէ Պիլի՛՛ ՄիթիԶ:

Ճ.— «Պու չէյլէրի սիզէ (իպն Ուլլահըն իսմինէ իման էտէնլէրէ) եազուրմ քի՝ էպէտի հայաթա մալիք օլտըզընըզը պիլէսինիզ վէ իպն Ուլլահըն իսմինէ իման էտէսինիզ»: (Ա. Յովհ. 5. 13):

Ո.— Էօյլէ իսէ պիր միւմին իչիւն խէլաս պուլտըմ տէմէսի միւնասի՞պ մի տիր:

Ճ.— «Զիրա խաչա տաիր օլան քէլամ էն ի հէլաք օլանլարա սէֆահէթ տիր . լաքին պիզ էն ի խէլաս օլանլարա զուվզէթ Աւլահ տըր»: (Ա. Կոր. 1. 18):

Ճ0 պիզի խէլաս էտիպ՝ մուզատտէս տավէթէ տավէթ էյլէտի»: (Բ. Տիմ. 1. 9):

(Պու խէլասըն թէպրիր զըսմը տըր):

«Վէ Մովսէսին շէրիաթը վասըթասըյլէ թէպրիյէ օլունամատըզընըզ ճիւմէ չէյլէրտէն՝ հէր իման էտէն պունուն վասըթասըյլէ թէպրիյէ օլունուր»: (Ա.մալ. 13. 39):

«Իմտի պիզ իմանլէ թէպրիր օլունմըշ օլմալլէ, բապպըմզ Յիսուս Քրիստոսըն վասըթասըյլէ Ալլահըն ինտինտէ սէլամէթէ մալիք իզու: (Թօմ. 5. 1):

Պիզիմ հալ ը հազըրտա օլան խէլասըմըզա Քրիստոսըն հա՞նկը մանատա օլան իշի տախիլ տիր:

Ճ.— «Զիրա էկէր տիւշմէն իքէն Օղլըն էօլիւմիւ վասըթասըյլէ Ալլահ իլէ սուլհ օլտըգ իսէ, սուլհ օլտըգտան սօնրա նէ՛ գատար զիյատէ անըն հայաթըյլէ խէլաս պուլաճազըզ»: (Թօմ. 5. 10):

Ս.— Քրիստոս նէ՞րէյէ կէչմիչ տիր վէ պիզ խէլաս պուլտըգտան սօնրա պիզիմ իչիւն նէ՞ եափաճագ տըր:

Ճ.— «Էկէր պիր քիմսէ կիւնահ իշէյէճէք օլուր իսէ, Փէտէրին նէզտինտէ չէֆասթճըմըզ սալիհ Յիւսուս Քրիստոս վար տըր»: (Ա. Յովհ. 2. 1):

Ս.— Պիզ նէյէթ թազտիր (եախօտ տավէթ) օլունմըզը:

Ճ.— «Զիրա էզէլտէն պիլտիյի քիմսէլէրի քէնտի Օղլընըն սուրէթինէ միւշապիհ օլմաղա թազտիր էյլէտի, թա քի չօգ պիրատէրլէր արասընտա օ իլք օլա»: (Թօմ. 8. 29):

Ս.— Էկէր պիզ քէնտի քէնտիմիզի Բուհ իւլ Գուտսա թէսլիմ էտէր իսէք, պիզիմ խէլասըմըզըն հալ ը հազըր կէօրիւնիւշիւ նէ՞ օլաճագ տըր:

Ճ.— «Պիզիմ ճիւմլէմիզի իսէ Բապպըն ճէլալինի այլինէտէ կիպի նիզապուր եիւզէ սէյր էտէրէք, կէօյա Բապպըն Բուհը թարաֆընտան հէման օլ սուրէթէ ճէլալտէն ճէլալէ թէպտի օլունուրըզ»: (Ա. Կոր. 3. 18):

Ս.— Պու մանատա եէվմի էօմրտէ պիզ նէ՞ եափըօրուզ:

Ճ.— «Թէնտի խէլասընըզը զօրգու վէ թիթրէմէ իլէ իթմամ էյլէյինիզ»: (Ֆիլ. 2. 12):

Ս.— Տախիլտէ իշէյէն քի՞մ տիր քի՝ անըն վասըթասը իլէ պիզ օ հայաթը խարիճէ իզհար էտիյօրըզ:

Ճ.— «Զիրա պիզտէ կէրէք իսթէմէյի, վէ կէրէք իշէյէյի րիզասընա կէօրէ իշէյէն Ալլահ տըր», (Ֆիլ. 2. 13):

(Պու խէլասըն թազտիս զըսմը տըր):
Միւսթագպէլ խէլաս տէմէքլէ հա՞նկը վազը անլաճալըլզ:

Ճ.— «Էյ սէվկիւլիւլէր, չիմտի Ալլահըն էվլատը իզ, վէ նէ օլաճազըմըզ տահա իզհար օլունմատը իսէ

տէ, ո իգհար օլունտըղընտա՝ անա պէնզէր օլաճա-
դըմըզը պիլիրիզ, զիրա անը հէման օլազը կիպի
կէօրէնէյիզ»: (Ա. Յովհ. 3. 2):

«Քէնտինէ մունթազըր օլանլարա խէլաս իչիւն՝
կիւնահորդ օլարագ իքինձի տէֆա զուհուր էտէնէք
տիր»: (Իպր. 9. 28):

Ա.— Հէր նէ գատար պիզ զաթէն խէլաս պուլմուշ
իսէք տէ պիր մանատա խէլաս քեամիլէն իքմալ օլ-
մամըշ տըր տէնիլէ պիլիր մի:

Ճ.— «Զիրա խէլաս պիզէ շիմտի՝ ինանտըղըմըզ
վագըթտա օլազընտան եազըն տըր»: (Թօմ. 13. 11).
(Պու խէլասըն թէնիլ զըսմը տըր):

Ա. Սէլ. 1. 9—10: «Ալլահ... ըիւճիւ» (Կէջմիշ)
«Հայ զէ հագգ օլան Ալլահա իպատէթ էթմէք» (հալլ
հազըը) «Յիսուսը սէմատան պէքլէմէք» (միւսթագ-
պէլ): Բ. Կոր. 1. 10: «Պիզի... գուրթարտը —
«գուրթարը» — «գուրթարաճագ տըր»:

«Սօն վագըթտա քէշփ օլունմաղա հազըր օլան խէ-
լասա նախի օլմագ իւզրէ, Ալլահըն գուզէթիյէ ի-
ման վասըթասըյլէ հըֆդ օլունանլարա»: (Պետ. 1.
4):

ԵԵՆԻ ՏՈՂՈՒՇ

ԵԷՆԻ տօղուշ կիւնահքեար ատէմէ եէնի պիր թա-
պիաթ վէրմէք իչիւն Ալլահըն պիր թէտարիքի տիր:

Ա.— ԵԷՆԻ տօղուշըն էէմմիյէթի խուսուսընտա
Յիսուս Քրիստոս նէ՞ տէյօր:

Ճ.— «Յիսուս անա ճէվապէն՝ հազիկաթէն, հա-
զիգաթէն սանա տէրիմ քի, պիր քիմսէ եէնիտէն
տօղմայլընճտ, Ալլահըն մէլէքիթինիւ կէօրէմէզ՝
տէտի»: (Յովհ. 3. 3):

Ա.— Անըն լիւզումը խուսուսընտա Պօղոս Ռէսուլ
նէ՞ տէյօր:

Ճ.— «Զիրա Յիսուս Քրիստոստա նէ խիթան, նէ
տէ խիթանսըլզըզ պիր շէյէ եաբար, անճագ եէնի
մախլուգ օլմագ լազըմ տըր»: (Գաղ. 6. 15):

Ա.— Պիր ֆէրտ «եէնի պիր թապիաթա նամալը
մալիք օլուր:

Ճ.— «իմաի էկէր պիր քիմսէ Քրիստոստա իսէ,
եէնի մախլուգ տըր. էսքի շէյէր կէչտի իշթէ հէր
շէյ եէնի օլտու»: (Բ. Կոր. 5. 17):

Ա.— «Քրիստոստա» օլմագ նէ՞ տիր:

Ճ.— «Ամմա հէր քիմ Անը գապուլ էթտի իսէ և
անլէրէ, եանի իսմինէ իման էտէնլէրէ՝ էվլատ Ուլ-
լահ օլմագլըզ սէլահիյէթ վէրտիւ»:

«Ողլա իման էտէն՝ էպէտի հայաթա մալիք տիր.
ամմա Օղլա իթատթ էթմէյէն՝ հայաթ կէօրմէյէնէք,
վէ լաքին Ալլահըն զազապը անըն իւզէրինտէ զա-
լըր»: (Յովհ. 1. 12 + Յովհ. 3. 36):

Ա.— Պու եէնի էօմրիւ Պօղոս Ռէսուլ նամալը թա-

բիթ էտէր :

Ճ. — «Քրիստոս իլէ պէրապէր սալպ օլունտըմ, վէ արթըգ պէն եաշամայօրըմ, անճագ Քրիստոս պէնտէ եաշայօր, չիմտի իսէ թէնտէ եաշատըգնա պէնի սէզէն վէ քէնտիսինի պէնիմ իչիւն թէսլիմ էտէն իպն Ուլահա օլան իմանլէ եաշարըմ»: (Գաղ. 2. 20):

Ս. — Նա՞սըլ եէնիտէն տօղտուղըմլզը անլամազ-լուըրզ լազըմ մը տըր :

Ճ. — «Ծիւզկեար իսթէտիյի եէրտէ էսէր, վէ ա-նըն սէսինի իշխտիրսին, լաքին նէրէտէն կէլիպ նէրէյէ կիթտիյինի պիլմէզուին. Բուհտան տօղմուշ օ-լան էր քիմսէ պէօյլէ տիր՝ տէտի»: (Յով. 3. 8):

Ս. — Եէնի տօղուշը պիզէ կէթիրէն վասըթա նէ տիր :

Ճ. — «Զիւնքի ֆանի թօխումտան տէյիլ, անճագ ֆանի օլմայանտան, Ալլահըն հայյ վէ իլէլէպէտ պա-զի օլան քէլամը վասըթասըյլէ եէնիտէն տօղտընըզ»: (Ա. Պետ. 1. 23):

«Զիրա էկէր Քրիստոսա օն պին մուալլիմինիզ պիլէ օլսա, չօգ փէտէրինիզ հօգ տըր. զիրա Յիսուս Քրիստոսա պէշարէթ վասըթասըյլէ պին սիզի թէվ-լիտ էթտիմ»: (Ա. Կոր. 4. 15):

Ս. — Պիր Փէրտ Ինճիլին պէշարէթինի գապուլ էթտիյինտէ, Քրիստոս անըն հայաթընա նէ՞ գուվ-գէթ վասիթասը իլէ կէթիրիլիր:

Ճ. — «Ծիւզկեար իսթէտիյի եէրտէ էսէր, վէ ա-նըն սէսինի իշխտիրսին, լաքին նէրէտէն կէլիպ նէ-րէյէ կիթտիյինի պիլմէզուին. Բուհտան տօղմուշ օլան էր քիմսէ պէօյլէ տիր՝ տէտի»:

«Ի՞հա էտէն՝ Բուհ տըր, թէն հիչ պիր ֆախտէ էթմէզ. պէնիմ սիզէ սէօյլէտիյիմ սէօլիէր Բուհ վէ

հայաթ տըր»: (Յով. 3. 8. 6. 63):

«Խճրա էթտիյիմիզ սալահ ամէլլէլիինտէն օլմայա-րազ, անճագ քէնտի մէրհամէթինէ կէօրէ, ևէնի տօղմա երյգամասը վէ... Ռիւհ իւլ Գուտսըն եէնի-լէթմէսիյլէ պիզի իսէլաս էյլէտի»: (Տիտ. 3. 5-6):

Ս. — Եէնի տօղուշ նէ՞ իչիւն մութլազա լազըմ տըր :

Ճ. — «Թէնտէն տօղան՝ թէն տիր, վէ Բուհտան տօղան՝ Բուհ տըր»: (Յով. 3. 6):

«Զիւնքի ճիսմանի էֆքեար Ալլահա ատէվէթ տիր, զիրա Ալլահըն շէրիսաթըլնա իթատթ էթմէզ վէ հէմ տէ էտէմէզ»: (Յօմ. 8. 7):

Ս. — Ատէմ ասլէն նէ՞ կիպի պիրի տիր :

Ճ. — «Պունլարըն արասընտա պիզիմ ճիւմլէմիզ տախի պիր զէման թէնիմիզին շէնվէթլէրինտէ երւ-րիւյիւպ՝ թէն վէ էֆքեարըն միւրատլարընը իճրա էտէրէք, սարուէր կիպի թապիտթլէ էն լի զազապ իտիք»: (Եփս. 2. 3):

Ս. — Ատէմին թապիի հալը հազընտա Գիթապ ը Մուզատտէս նէ՞ տէր :

Ճ. — «Յագաթ ճիւմլէմիզ մուրտար շէյ կիպի օլ-տըզ, վէ սալիհ ամէլլէրիմիզին քեաֆֆէսի հայզ պէ-զի կիպի տիր. վէ ճիւմլէմիզ եափրագ կիպի սօլա-րըզ, վէ իսեանլարըմըզ պիզի ըիւզկեար կիպի կէօ-թիւրիւր»: (Ես. 64. 6):

«Զիրա ճիսմլէմիզ կիւնահ իշլէյիպ՝ Ալլահըն իզզէ-թինտէն մահրում գալմալարըյլէ...»: (Յօմ. 3. 23):

«Ճիւմլէմիզ զօյունլար կիպի հօլու շաշըրմըշ ի-տիք, հէր պիրիմիզ քէնտի եօլնա տէօնմիւշ լտիք. վէ ՐԱՊՊ ճիւմլէմիզին կիւնահընը անա եիւթէթ տիր»: (Ես. 53. 6):

Ս. — Ատէմի՝ իլահի պիր իշտէն զայրի պիր վասի-

թա սէմավաթա կէօթիւրէ պիլի՞ր մի :

Ճ.— ԱՅԻՍՈՒՍ ճէվապ վէրիպ՝ հազիգաթէն, հազիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ էկէր պիր քիմսէ սուտան վէ թուհատան տօղմազս, Ալլահըն մէլէքիւթիւնէ կիրէմէզ»: (Յովհ. Յ. 5):

Ս.— Եէնիտէն տօղմուշ օլան պիրինէ նէ՞ վէրիւմէք տիր:

Ճ.— «Անլէր իլէ տախի պիզէ դայէթ ազիմ վէ զըմէթի վատլար վէրիւմիշ տիր. թա քի պունլարըն վասլթասըլէ տիւնեատա շէհվէթտէն նէշէթ էտէն ֆէսատտան. գուրթուլմուշ օլուպ՝ թապիաթը իլահիյէյէ հիսսէտար օլասընըզ»: (Բ. Պետ. 1. 4):

Ս.— Եէնի հայաթ ատէմտէ նէ՞ մէյտանա կէթիրէմէք տիր:

Ճ.— «Սալահտա վէ հազիգաթա ափտ զուտսիյէթէ, Ալլահըն իրատէթինէ կէօրէ խալզ օլունան հէնի ատէմի կիյէսինիզ»: (Եփս. 4. 24):

Ս.— Պու եէնի թապիաթա պիր քէրրէ մալիք օլմուշ օլան պիրինտէն պաշզա նէ՞ նէթիճէ կէօրիւլէմէք տիր:

Ճ.— «Զիրա թէն Ռուհա գարչը, Ռուհ տախի թէնէ գարչը արզու էտէր պունլար տախի պիրիպիրինէ մուխալիփ տիր, շէոյլէ քի սիզ հէման իսթէտիյինիզ շէյլէրի եափամազսընըզ»: (Դաղ. 5. 17):

Ս.— Էյլէ իսէ եէնի թապիաթ տէրունէ կիրտիյինտէ, էսքի թապիաթ քեամիլէն քէօքտէն սէօքիւլմիւշ մի տիր:

Ճ.— «Յէզալիք սիզ տախի քէնտիւրինիզի կիւնահա էօլիւ, ամմա Ռապպըմզ Յիսուս Քրիստոսա Ալլահա տիրի ատտ էյլէյինիզ: Իմտի Փանի ճէսէտլէրինիզէ շէհվէթլէրիննէ անա իթաաթ էթմէնիզ իշւն կիւնահ սալթանաթ էթմէսին: Աղանըզը տախի

հազգսըզլըզըն ալէթլէրի օլարագ կիւնահա թէսլիմէթմէյինիզ. ամմա քէնտիւրինիզի էօլիւլէրտէն հայթ պուլանլար կիպի Ալլահա, վէ ազանըզը սաւահ ալէթլէրի օլարագ՝ Ալլահա թէսլիմէտինիզ»: (Յօմ. 6. 11—13):

Ս.— Էօմրտէ զալէպէնին թարիզի նէ՞ տիր:

Ճ.— «Թագաթ տէրիմ քի՝ Ռուհէ եիւրիյիւնիզ, վէ թէն շէհվէթի ինրասընտա պուլունմայաճազսընըզ... եկէր Ռուհէ եաշար իսէք, Ռուհէ տախի եիւրիյէլիմ»: (Դաղ. 5. 16—25):

«Իմտի նէ՞ տէյէլիմ շէրիաթ թահթընտա օլմայը՝ ինայէթ թահթընտա պուլունտըզըմզիշին կիւնահ իշլէյէլիմ մի. հաշա, Պիլմէզ մի սինիզ քի՝ քէնտինիզի իթաաթ իշիւն էր քիմէ զուլ օլմագ իւզրէ թէսլիմ էտէրսէնիզ, իթաաթ էթայիինիզ քիմսէյէ, եա էօլիւմիւ մուճիպ օլան կիւնահա, վէ եախօտ սալահը մուճիպ օլան իթաաթա զուլ սընըզ»: (Յօմ. 6. 15, 16),

Ս.— Պիր քէրտ խէլաս պուլտուզընը իզրար էտէրլաքին տիւնիավի, թէնէ ափտ վէ շէրր օլան շէյլէրտէ մէսէրրէթ պուլուր իսէ պու նէյէ՞ իսպաթ տըր:

Ճ.— «Ալլահտան էր տօղմուշ օլան՝ կիւնահ իշլէրէզ, չիւնքի անըն թօխումը անտէ գալըր, վէ Ալլահտան տօղմուշ օլարըզ էճլտէն կիւնահ իշլէյէմէզ»: (Ա. Յովհ. Յ. 9):

(Պուլտա «իշլէմէզ» լուղէթինին մանասը «ատէթհալինտէ իձրա էթմէզ» մանասընտա տըր):

Ս.— Հազիգաթէն եէնիտէն տօղմըշ պիր Փէրտ կիւնահտա քեամիլ մէսէրրէթ պուլապիլի՞ր մի:

Ճ.— «Ամմա ազամտա պուլունուպ ագլըմըն զանունը իլէ ճէնքլէշէրէք, պէնի ազամտա օլան կիւնահըն զանունընա էսիր էտէ պիր պաշզա գոնուն

կեօրիւյօրում։ Պէն նէ պիչարէ ատէմ իւմ. պու էօլիւ-
միւն ճէսէտինտէն պէնի քի՞մ խէլաս էտէնէք տիր։
Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս վասըթասըյլէ Ալլահա
շիւքր էտէրիմ։ վէլ հասըլ պէն քէնտիմ՝ ազւ իւէ Սլ-
լահըն շէրիաթընա վէ ֆազաթ թէն իւէ կիւնահըն
գանունանա զուլուգ էտիյօրըմ»։ (Բօմ. 7. 23—25)։

ևնէ միւպարէք տիր ոլ ատէմ, քի իսեանը աֆկ,
վէ կիւնահը սէթր օլունմըշ տըր։ Նէ միւպարէք տիր
ոլ ատէմ, քի Բապպ անա կիւնահ սայմազ, վէ բու-
հընտա հիւէ պուլունմազ»։ (Մէզ 32. 1—2)։

«Զիրա պէն իսեանլարըմը պիւրիմ, վէ կիւնահըմ
տախմա կէօդիւմիւն էօնիւնտէ տիր։ Սանա, եալը-
նըզ սանա դարշը կիւնահ էյլէտիմ, վէ սէնին հու-
զուրընտա քէօթիւրիւք իշլէտիմ, թա քի քէլամըն-
տա ատիլ վէ հիւքմ էյլէտիյինտէ փաք օլասըն»։
(Մէզ. 51. 3—4)։

Թ Է Պ Ր Ի Ռ

Թէպրիր՝ Յիսուս Քրիստոսա չախսի Խէլասքեար
հալինտէ ինանան պիրինին, Ալլահ թարաֆընտան
սալին ատա օլունմասը տըր։

Ա. — Ալլահըն նազարընտա, ատէմին քէնտիւն-
տէ հիչ պիր սալահը կա՞ր մը տըր։

Ճ. — «Նիթէքիմ՝ պիր սալին եօդ պիր պիւէ եօդ
տըր»։ (Բօմ. 3. 10)։

«Զիւնքի անլէք Ալլահըն իզհար էյլէտիյի սալահը
պիւմէյիպ՝ քէնտիւէրինին սալահընը սապիթ էթմէյէ
էէհտ էթմէյէրիյլէ, Ալլահըն սալահընա միւթի՝ օլմա-
տըլար»։ (Բօմ. 10. 3)։

Ս. — էօյլէ իսէ էն մուհիմմ սիւալ նէ՞ տիր։
Ճ. — «Իմտի ինսան Ալլահըն ինտինտէ նա՞սըլ
թէպրիր օլունուր, վէ նիսատան տօղան նա՞սըլ փաք
օլա պիլիր»։ (Յօմ. 15. 4)։

(Ծունա տիգգաթ էթ քի սիւալ ռպիկ նա՞սըլ ափկ-
լըդա մալիք օլապիլիրիզ» տէյիլ, իլլա, «պիզ նա՞-
սըլ թէպրիր օլունապիլիրիզ, եախօտ Ալլահըն ին-
տինտէ սալին ատա օլունապիլիրիզ» տիր։

Ս. — Շէրիաթ պիր քիմսէյի թէպրիր էտէպիլի՞ր մի։

Ճ. — «Ինսան շէրիաթ ամէլէրիյլէ տէյիլ, անճագ
Յիսուս Քրիստոսա օլան իման վասըթասըյլէ թէպ-
րիր օլունաճաղընը պիլտիյիմիզաէն, պիզ տախի շէ-
րիաթ ամէլէրիյլէ տէյիլ, անճագ Քրիստոսա օլան
իմանլէ թէպրիր օլունմազ իւզրէ, Յիսուս Քրիստոսա
իման էթտիք. զիրա շէրիաթ ամէլէրիյլէ հիչ պիր
պէշէր թէպրիր օլունմազ»։ (Գաղ. 2. 16)։

Ս. — Պիր ատէմ քէնտի ամէլէրի վասըթասը իւէ
քէնտի քէնտինի թէպրիր էտէպիլի՞ր մի։

Ճ. — «Օ իսէ քէնտինի թէպրիր էթմէք իսթէմէք-
լէ, Յիսուսա՝ եա զօնշըմ քիմ տիր տէտի»։

«Օ տախի անլէք տէտի քի՝ սիզ ատէմէլէրին հու-
զուրընտա քէնտիւէրինի թէպրիր էտէն քիմսէլէրսի-
նիզ. ամմա Ալլահ գալպէրինիզի պիլիր, զիրա ատէմ-
էր ինտինտէ ալա օլան չէյ Ալլահըն ինտինտէ մէք-
րուն տըր»։ (Ղուկ. 10. 29; 16. 15; 16. 9—14)։

«Վէ լաքին Խորայէլ սալահ գախտէսինի թագիպ
էտէր իքէն, սալահ գախտէսինէ նախի օլմատը։ Նի-
չի՞ւն, զիրա իմանլէ տէյիլ, կէօյա շէրիաթ ամէլէ-
րիյլէ արատը. չիւնքի օլ թէօքէզ թաշընա չարփտը-
լար»։ (Բօմ. 9. 31—32)։

Ս. — էօյլէ իսէ պիզիմ թէպրիր օլունմազլըլմըզ
իչիւն միւմքին օլան եալընըզ էսաս նէ՞ տիր։

Ճ. — «Իմտի գարար գըլարըզ քի՝ ատէմ շէրիաթ՝ ամէլլէրի օլմագուըզըն իման վասըթասըյլէ թէպրիր օլունուր»: (Բօմ. 3. 28):

Ա. — Քիմէն իման էթմէք վասըթասըյլէ:

Ճ. — «Ինսան շէրիաթ ամէլլէրիյլէ տէյիլ, անճագ Յիսուս Քրիստոսա օլան իման վասըթասըյլէ թէպրիր օլունաճաղընը պիլտիյիմիկտէն, պիզ տախի շէրիաթ ամէլլէրիյլէ տէյիլ, անճան Քրիստոսատա օլան իմանլէ թէպրիր օլունմագ իւզրէ, Յիսուս Քրիստոսա իման էթտիք զիրա շէրիաթ ամէլլէրիյլէ հիչ պիզ պէշէր թէպրիր օլունմազ»: (Գաղ. 2. 16):

Ա. — Թէպրիրիմիզի թէմին էտէն իլք սէպէպ նէ՞ տիր:

Ճ. — «Յիսուս Քրիստոսատա օլան ֆիտիյէ վասըթասըյլէ անըն լութֆընտան մէճճանէն թէպրիր օլունուրլար»: (Բօմ. 3. 24):

«Թա քի անըն ինայէթիյլէ թէպրիր օլունարագ, էպէտի հայաթ իւմիտի մուճէպիննէ վարիսլէր օլաւլըմ»: (Տիտ. 3. 7):

Ա. — Յասըղը՝ քիմին ամէլի եալընըզ թէպրիր էտէպիլիր:

Ճ. — «Լաքին իշլէմէյիպ՝ ֆագաթ ֆասըզը թէպրիր էտէնէ իման էտէնին իմանը քէնտիսինէ սալահ ատա օլունուր»: (Բօմ. 4. 5):

Ա. — Քրիստոս թէպրիրի պիզիմիչիւննա՞սըլթէտարիք էթտիք:

Ճ. — «Իմտի անըն գանըյլէ շիմտի թէպրիր օլունտըլըմզ թագտիրտէ, նէ՛ զատար զիյատէ անըն վասըթասըյլէ զազապտան ինէլաս պուլաճաղըզ»: (Բօմ. 5. 9):

(Քրիստոսը գապուլ էտէնլէրին ճիւմլէսի իչիւն, Ալահըն մաթլուպաթը իքմալ էտիլտիյինէ, անըն

գանը շահիտ տիր):

Ա. — Քրիստոսըն թէպրիր իչինտէ նէ՞ շէյ տախի շամիւ տիր:

Ճ. — «Օ տախի խաթալարըմզզ իչիւն էլէ վէրիլիպ՝ պիզիմ թէպրիրիմիզ իչիւն ինես օլունտու»: (Բօմ. 4. 25):

Ալահըն՝ Քրիստոսըն զուրպանընը զապուլ էթտիյինին խապաթը, անըն գըյամը տըր:

Ա. — Քիմին խմինտէ վէ նէ՞ զուզգէթ իւէ պիզ թէպրիր օլունըրըզ:

Ճ. — «Պազըլարընըզ տախի պէօյլէ իտինիզ, լաքին բապպ Յիսուս Քրիստոսըն խմիյլէ վէ Ալահըմըզըն բուհըյլէ եւզգանտընըզ, թագտիս օլունտընըզ, հէմ տախի թէպրիր օլունտընըզ»: (Ա. Կոր. 6. 11):

Ա. — Պու թէպրիրի էլտէ էթմէքլիքտէ պիզիմ հիսուէմիզ նէ՞ տիր:

Ճ. — «Վէ Մոլսէսին շէրիաթը վասըթասըյլէ թէպրիյէ օլունամատըզընըզ ճիւմլէ շէյլէրտէն՝ հէր իման էտէն պունուն վասըթասըյլէ թէպրիյէ օլունուր»: (Ա.մալ. 13. 39):

Ա. — Ալահըն թէպրիրինէ մալիք օլտըզըմըզըն իւք խուսիսի նէթիճէսի հէ՞ տիր:

Ճ. — «Իմտի պիզ իմանլէ թէպրիր օլունմըզ օլմազլէ, Բապպըմզզ Յիսուս Քրիստոսըն վասըթասըյլէ Ալահըն ինտինտէ սէլամէթէ մալիք իզ»: (Բօմ. 5. 1):

Ա. — Թէպրիր խուսուլնտա Յակոբոս Ռէսուլ նէ՞ տէմիշ տիր:

Ճ. — «Իմտի ատէժեալընըզ իմանլէ տէյիլ, Փագաթ ամէլլէրլէ թէպրիր օլունտըզընը կէօ՞րմէյօր մըլնըզ»: (Յակ. 2. 20):

(Ամէլ իւէ թէպրիր՝ մատտէնին ինսան թարափը

տըր։ Իման իւէ թէպրիր մատոէնին Ալլահա ակտ օ-
օլան գըսմը տըր, Թէպրիր էտէն եալընըզ իման տըր,
յաքին թէպրիր էտէն իման՝ եալընըզ պուլունմազ։
Թէպրիր օլունմըշ էօմրտէ Ռուհըն մէյվէսի մութ-
լագա մէյտանա կէլիր։

ԹէՄԻՆԱԹ

Թէմինաթ լուղէթի Քիթապ ը Մուգատտէստէ ալ-
թը քէլրէ զիքր օլունմըշ տըր։ «Թէմինաթ» լուղէ-
թինին ասլնամէտէ օլան մանասը «քեամիլ էմի-
յէթ» տիր։ Ես. 32. 17 պու թալիմաթ իչիւն կիւզէլ
պիր իզահաթ տըր։

«Վէ սալահն ամէլի սէլամէթ, վէ սալահն սէ-
մէրէսի իւէլէպէտ ասայիշ ու էմիյէթ օլաճագ տըր»։

Պու սէպէպէ թէմինաթ՝ խէլաս պուլմըշ վէ Սլ-
լահն գուտըէթի վասըթասը իւէ էպէտէն և ֆզ օ-
լունաճագ վազիյէթաէ օլան պիր միւմինին մալիք
օլտառդը քեամիլ էմիյէթ տիր։ վէ պու էմիյէթ
ֆէրտին՝ Յիսուս Քրիստոսըն իքմալ օլմըշ իշինի գա-
պուլ էթմէսի իւզէրինէ միւէսսէս տիր։

Ս. — Իպր. 10. 22 տէ պու թէմինաթ նէ՞ իւէ
պիրէշտիրիլմէշ տիր։

Ճ. — «Տօղրու իիւրէք վէ միւքէմմէլ իմանէ
եագլաշալմէմ»

Ս. — Էկէր փարամըզը գօյմըշ օլտուղըմըզ պան-
դայա օլան իման պիզէ թէմինաթ վէրիր իսէ. Յի-
սուս Քրիստոսըն քէլամընա վէ ամէլլէրինէ օլան
հագիզի իման անտէ օլան խէլասա պիզտէ թէմի-
նաթ մէյտանա կէթլույէյէնէք մի։

Ճ. — «Վէ յաքին ութանմամ, զիրա քիմէ իման
էթտիյիմի պիլիրիմ, վէ էմանէթիմի ու կիւնէ գա-
տար հըֆզա գատիր իտիյինէ իթիմատ էտէրիմ։ (Բ.
Տիմ. 1. 12)։

Ս. — Կող. 2. 2 տէ թէմինաթ նէ՞ իւէ պիրէշտի-
րիլմէշ տիր։

Ճ. — «Թա քի անէրին գալպէրի թէսէլի պուլա
վէ մուհապէթտէ պիրէշէրէք, վէ քէմալ ը ֆէհմին
էէր պիր զանիլիյինէ, եանի Փէտէր Ալլահըն վէ Քը-
րիստոսըն սլորընը պիւմէշէ նախլ օլալար»։

Ս. — Թէմինաթըմզը իւզէրինէ զօյաճագ պազը
մալիւմ վագըլալար օլմագուզըն պիզ էմիյէթ էտէմէ-
յիզ։ Քիթապը Մուգատտէս նէ՞ իչիւն եազըլմըշ տըր։

Ճ. — «Անճագ Յիսուսըն Քրիստոս իպն Ուլլահ
իտիյինէ իւան էթմէնիզ, վէ իման էտէրէք անըն իս-
միյլէ հայաթա մալիք օլմանըզ իչիւն պունլար եա-
զըլմըշ տըր»։ (Ցոփ. 20. 31)։

Ս. — Իպր. 9. 26 տա վէ Ս. Պետ. 3. 18 տէ պէ-
յան էտիլտիյի իւզը, նէ՞ վագը թէմինաթըմը-
զա պիր թէմէլ վէրիր։

Ճ. — «Շիմտի իսէ ասրւարըն խիթամընտա քէն-
տիսի զէպինէ օլմազէ, կիւնահն տէփի իչիւն պիր
քէրրէ զահիր օլմուշ տըր»։

«Զիրա Քրիստոս տախի պիզի Ալլահա եագլաշ-
աըրմագ իւզը, եանի սալիհն Փասըգլարլն եօլընա
կիւնահ իչիւն պիր քէրրէ էլէմ չէքտէ»։

Ս. — Էկէր Քրիստոս քէնտի զուրպանը վասըթա-
սը իւէ հագիզաթէն կիւնահը բէֆ էտէրիսէ, պու քէն-
տինի պէտէ հալինտէ զապուշ էտէնլէրին ճիւմլէսի-
նի նէ՞ վազիյէթէ գօր»։

Ճ. — «Էմտի, էյ պիր ստէրլէր, սիզէ մալիւմ օլսուն
քի, կիւնահլար աֆզը սիզէ պունուն վասըթամըլէլ

վազ օլունթւր : «Վէ Մովսէսին շէրիտթը վասըթասըյլէ թէպրիր օլունամատըղընըզ ճիւմէ շէյլէրտէն՝ հէր իման էտէն պունուն վասըթասըյլէ թէպրիյէ օլունթւր» : (Ա.մ.գ., 13. 38, 39)

Ս.— Թէմինաթ իշխն պիզզաթ Յիսուսըն մռայէն վատլարը էյի պիր էսաս աէյիլէր մի , Մէսէլա՝ Յովհ. 10. 28, 29 :

Ճ.— «Վէ պէն անլէրէ էպէտի հայաթ վէրիրիմ, վէ իլ էլ էպէտ հէլաք օլմայանագլար, վէ անլէրի պէնիմ էլիմտէն քիմսէ գափմայանակ տըր : Անլէրի պանա վէրէն Փէտէրիմ ճիւմլէտէն պէօյիւք տիր, վէ Փէտէրիմին էլինտէն քիմսէ գափմաղա գատիր տէյիւտըր» :

Ս.— Էկէր պիր Փէրտ Քրիստոսըն պու վատլարընա հազիբաթէն ինանըր իսէ նէ՞ իլէ թէմին օլապիլիր :

Ճ.— «Վէ հէման շունա, եանի սիզտէ պիր էյի իշէ պաշլամըշ օլան՝ Յիսուս Քրիստոսըն կիւնինէտէք անը թէքմիլ էտէնէյինէ էմին իմ» : (Ֆիլ. 1. 6.)

Ս.— Քրիստոսըն՝ քէնտինէ իման էտէնէրին ճիւմլէսի իշխն սէմազաթտա շէֆաաթճը հալինտէ հայաթտա օլմասը վագաասը, թէմինաթ իշխն պիր էսաս օլապիլի՞ր մի :

Ճ.— «Պու էճլտէն անըն վասըթասըյլէ Ալլահա եագլաշանլարը քեամիլէն խէլաս էթմէյէ տախի զատիր տիր . չիւնքի անլէր իշխն շէֆաաթ էթմէյէ տախիմ հայաթտա տըր» : (Խպր. 7. 25.)

Ս.— Էկէր Քրիստոս սէմազաթտա հազիզաթէն պիզիմ իշխն շէֆաաթճըլըզ էթմէքտէ իսէ, ալէյիւմիզէ օլան հէր հանկը պիր հիւմիւն էնէմիյէթի վա՞ր մը տըր :

Ճ.— «Ալլահըն միւնթէխապլարընը քի՞մ թէսէ-

մէթլի չըգարաճագ տըր . թէպրիր էտէն Ալլահ տըր : Ալէյհէրինտէ հիւքմ էտէն քի՞մ տիր . վէֆաթ էտիպ խուսուսա գըյամ էտէն , վէ Ալլահըն սաղընտա օլուպ՝ պիզիմ իշխն շէֆաաթ էտէն տախի Քրիստոս տըր» : (Յօմ. 8. 33, 34) :

Ս.— Էկէր պիր քրիսթիյան կիւնահ էտէճէք օլուը իսէ , անըն իշխն թէմին օլաճագ պիր նօգթա վա՞ր մը տըր :

Ճ.— «Վէ էկէր պիր քիմսէ կիւնահ իշլէյէճէք օլուը իսէ , Փէտէրին նէզտինտէ շէֆաաթճըզ սալիհ Յիսուս Քրիստոս վար տըր . Օ տախի կիւնահաւըլըզ պիզիմքիւէրէ տէյիլ , անճագ պիւթիւն տիւնեանըն կիւնահաւընա տախի քէֆաթէթ տիր» : (Ա. Յովհ. 2. 1-2) :

Ս.— Բուհ իւլ Գուտալըն միւմինին տէրունինտէ Քրիստոսը թէմսիլ էթմէսի վազաասը թէմինաթ իշխն պիր էսաս օլապիլի՞ր մի :

Ճ.— «Վէ Անա իման էթմէքէ վատ օլունան Բուհ իւլ Գուտալէ միւհրէնտինիզ» : (Եփս. 1. 13) :

Ս.— Բուհ իւլ Գուտալըն միւհրիւ նէ՞ գատար պիր միւտտէթ էմնիյէթի թէմին էտէր :

Ճ.— «Վէ Ալլահըն Բուհ իւլ Գուտալընը մահզուն էթմէյինիզ , քի անընէ սիզ Գիտիյէ կիւնիւ իշխն միւհրէնտինիզ» : (Եփս. 4. 30)

Ս.— Իպր. 6. 11-12՝ թէմինաթը նէ՞ իւէ րապթ էտէր :

Ճ.— «Ամմա կէվշէմէյիպ իման վէ սապր վասըթասըյլէ վատլարա վարիս օլանլարա մուզթէտի օլմանը իշխն , սիզին հէր պիրինիզ իւմիտին քէմալէ էրմէսիր խուսուսընտա նիհայէթէ տէյին հէման պունէտա իպրազ էթ էնիզիպ արզու էտէրիզ» :

(Ծէրհ. Իւմիտին իշխն միւսթազպէլշէյլէրի իւէ տիր) :

Ս. — Եկեր պիրի հագիգաթէն խէլաս պուլմըշ իսէ
միւսթագպէլ խուսուսընտա էմին օլմազլլգ իչիւն
պիր սէպէպի վա՞ր մը տըր :

Ճ. — «Զիրա իւմիլտէ խէլաս պուլտըգ, լաքին կէօ-
րիւնէն իւմիտ՝ իւմիտ տէյիլ տիր. զիրա պիր քիմսէ
կէօրտիւյիւ չէյէ տահա նէ՝ իչիւն իւմիտ էտէր, կա-
քին էկէր կէօրմէտիյիմիզ չէյէ իւմիտ էտէրսէք,
սապրլէ պէքլէրիզ» : (Թօմ. 8. 24—25) :

Ս. — Են սօնունտա պիզիմ թէմինաթըլմըշ նէ՞ իւ-
զէրինէ միւսսէս օլմալը տըր :

Ճ. — «Պու չէյլէրի սիզէ Իպն Ուլլահըն իսմինէ
իման էտնէրէ եազտըմ քի՝ էպէտի հայաթա մա-
տիք օլտըլընըզը պիլէսինիզ, վէ Իպն Ուլլահըն իս-
մինէ իման էտէսինիզ» : (Ա. Յովհ. 5. 13) :

(Ալլահըն քէլամը) :

Ս. — Քէլամըն վատընա հագիգի էմնիյէթ օլուր
իսէ, նէթիճէսի նէ՞ օլաճագ տըր :

Ճ. — «Վէ սիզին մէսէրրէթինիզ միւքէմմէլ օլմա-
սը իչիւն պունլարը սիզէ եազարըզ» : (Ա. Յովհ. 1. 4) :

Ս. — Ճիսմանիէրին պիզիմ իլէ օլան թավը ու հա-
րէքէթլէրինտէն Յիսուս Քիստոսըն հագիգաթէն
ճանլարըլըզա կէլտիյինին իսպաթը նէ՞ տիր :

Ճ. — «Եկէր տիւնեատան օլսա իտինիզ, տիւն-
եա քէնտինին օլանը սէվէր իտի. լաքին սիզ տիւն-
եատան օլմայըպ՝ անճագ պէն սիզի տիւնեատան ին-
քիխապ էթտիյիմ էճլտէն տիւնեա սիզէ պուղզ է-
տէր» : (Յովհ. 5. 19) :

Ս. — Ալլահ հէր հանկը պիր թարիզ իլէ թէմի-
նաթըլըզը թաստըգ էտէ՞ր մի:

Ճ. — «Վէ օլուլլար օլտըլընըզտան Ալլահ սիզին
գալպէրինիզէ քէնտի Օղլընըն՝ Ապափա Փէտէր՝ նիտա
էտէն Թուհընը իրսալ էյլէտի: Իմտի արթըլգ զուլ տէ-

յիլ, անճագ օղուլ սըն, վէ էկէր օղուլ իսէն Քրիստո-
սըն վասըթասըյլէ տախի Ալլահըն վարիսի սին» :
(Դադ. 4. 6—7) :

«Օլ Թուհ քէնտիսի պիզիմ Ալլահըն էվլատը օլ-
տըլըմըզա բռւհմըզ իլէ պէրապէր շէհատէթ էտէր» :
(Թօմ. 8. 16) :

Ս. — Հագիգաթէն խէլաս պուլմուշ օլան պիրի
պաշգալարա գարըշ պիզզաթ քէնտի գալպինին վա-
զիյէթինտէ նէ՞ իսպաթա մալիք օլմալը տըր :

Ճ. — «Էօլիւմտէն հայաթա ինթիկալ էթտիյիմի-
զի պիրատէրլէրի սէվտիյիմիզտէն պիլիրիզ, պիրա-
տէրինի սէվմէյէն՝ էօլիւմտէ գալլըր» : (Ա. Յովհ. 3.
14) :

Ս. — Պիր Փէրտին՝ Ալլահըն գուվկէթի վասըթա-
սը իլէ խէլաս պուլմըշ օլտուլընա են էմին իշա-
րէթլէրինտէն պիրի նէ՞ տիր :

Ճ. — «Զիւնքի Յիսուս Քրիստոսսա օլան հայաթ-
րունունըն գանունը պէնի կիւնահ վէ էօլիւմ գա-
նունընտան ազատ էյլէտի: Զիրա չէրիաթ թէն սէ-
պէպիյլէ՝ անիզ օլտըլը հալտէ իճրա էտէմէտիյինի Ալ-
լահ քէնտի Օղլընը կիւնահը թէն միւշապէնէթինտէ
վէ կիւնահտան տօլայը իրսալ էտիպ՝ կիւնահ ալլի-
հինէ թէնտէ հիւքմ էտէրէք իճրա էյլէտի. թա քի-
չէրիաթըն ահքեամը պիզտէ, եանի թէնմէ տէյիլ, ան-
ճագ Թուհճա եիւրիւյէնլէրտէ իթմամ օլունա» : (Թօմ.
8. 2—4) :

Ս. — Պու տէմէ՞ք մի տիր քի պիզ արթըլգ գաթի-
րէն կիւնահ: Իշլէմէյէնէյիզ:

Ճ. — «Էկէր՝ կիւնահըլըլ եօգ ոըր՝ տէր իսէք,
քէնտիմիզի ալտատսըրըզ, հագիգաթ տախի պիզտէ
տէյիլ տիր» : (Ա. Յովհ. 1. 8) :

Ս. — Եկէր պիր միւմին կիւնահ էտէր իսէ նէ».

եափմալը տըր:

Ճ.— «Եկէր կիւնահարըմըզը իզրար էտէրսէք, կիւնահարըմըզը աֆվ էտիպ՝ պիզի հէր հազոըզլըգուտան փաքլէմէք իչիւն Օ սատըգ վէ ատիլ տիր»: (Ա. Յովկ. 1. 9):

Ս.— Եկէր Ալլահ պիզի թէքտիր էտէր իսէ պունէյէ իսպաթ տըր:

Ճ.— «Վէ՛ էյ օղում, Բապպըն թէտիպինի թահզիր էթմէ, վէ անըն թարափընտան թէքտիր օլունտըղընտա աճիզ զալմա, զիրա Բապպ սէվտիյինի թէտիպ էտէր, վէ զապուլ էթտիյի հէր օղուռ տարադ էտէր՝ տէյէրէք, օղուլլարա սէօյլէր կիպի սիզէ վէրիլէն նասիհաթը ունութաընըզ: Եկէր թէտիպէ թէհամմիւլ էտէր իսէնիզ, Ալլահ սիզէ օղուլլարա կիպի մուամէլէ էտէր. զիրա հա՞նկը օղուռ վար քի փէտէրի անը թէտիպ էթմէզ: Ամմա Եկէր ճիւմլէնին հիսուէտար օլտըզը թէտիպտէն մահրում իսէնիզ, օլ թագտիրտէ օղուռ օլմայըպ՝ հարամզատէ սինիզ»: (Իիր-12. 5-8):

Ս.— Նէ՛ իչիւն Ալլահ պազէն քէնտի էվլատընը շիտտէթլի թէճրիպէ իչինէ պրազըր:

Ճ.— «Թէնինին հէլաքը իչիւն Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն իսմիյլէ Շէյթանաթէսլիմէտէսինիզ. թաքի Բապպ Յիսուսըն կիւնիւնտէ բուհու խէլաս պուլա»: (Ա. Կոր, 5. 5):

Ս.— Հէր հանկը պիր վազաատա հազիզի քրիսթիյանըն էմիյէթի տախ անէ՛ տիր:

Ճ.— «Տիւշէր իսէ, եէրէ սէրիլմէզ, զիրա անըն տէսթկիրի ԲԱՊՊ տըր»: (Մէզ. 37. 24):

ՄԻՒՔԵԱՓԱԹԼԱՐ

Քիթապը Մուգատտէստէ՝ կիւնահարերլարըն խէլասը իչիւն օլան վատլար իլէ, Քրիսթիյանլարըն միւքեափաթլարը արասընտա օլան ֆարգ լայըգ և վէճն իւզրէ թէֆրիգ էտիլմէմէսի չօգ տէֆա Քիթապը Մուգատտէս շակիրտէրինին Փիքրէլէրինտէ գարըշչուըզ մուճիպ օլմըշ տըր: Շունա տիգգաթ օլունմալը տըր քի՛ Խէլաս թէվպէսիզ օլան պիրինէ ՃԱՊԱ պիր հէտիյէ հալինտէ թագտիմ օլունմազտա, հալ պու քի՛ միւքեափաթլար ԳԱԶԱՆԸԼՄԸԸ կիպի ատա օլունմազտա տըր»:

Ս.— Խէլասա նէ՛ թէսմիյէ օլունմըշ տըր:

Ճ.— «Զիրա իման վասլթա օլարագ ինայէթլէ խէլաս պուլտընըզ, պու տախի սիզտէն օլմայըպ՝ Ալլահըն աթիյէսի տիր. Ամէլլէրտէն տէյիլ ալիր, քի քիմսէ իփթիխար էթմէյէ»: (Եփս. 2. 8-9):

«Յիսուս անա ճէվապէն՝ Եկէր Ալլահըն աթիյէսինի վէ պանա սու վէր տէյու սանա սէօյլէյէնին քիմիտիյինի պիլսէ իտին, սէն անտէն իսթէր իտին օտախի սանա տիրի սու վէրիր իտի՝ տէտի»: (Յովկ. 4. 10):

«Ամմա Ալլահըն մէգհիպէսի Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս վասըթասըլլէ էպէտի հայաթ տըր»: (Բօմ. 6. 23):

Ս.— Խէլասըն պիր պէհասը վա՞ր մը տըր:

Ճ.— «Վէ՛ իսթէյէն հայաթ սույընտան մէճճանէն ալսըն»: (Վահ. 22. 17):

«Ե՛ ճիւմլէ սուսայանլար, սուլարա կէլինիզ, վէ

սիզ, էյ ազգէսի օլմայանլար, կէլինիզ, սաթըն աւ-
լընըզ վէ հէյինիզ. կէլինիզ, ազգէսիզ վէ պէհասլզ
սիւթ վէ չէրապ սաթըն աւլնըզ»: (Ես. 55. 1):

Ս.— Ատէմ եալընըզ նէ՞ էսաս իւզրէ խէլաս
պումըշ տըր:

Ճ.— «Իճրա էթտիյիմիզ սալահ ամէլլէրինտէն օլ-
մայարագ, անճագ քէնտի մէրհամէթինէ կէօրէ, եէ-
նի տողմա ելյգամասը, վէ թիսուս Քրիստոս վասլ-
թասրյէ իւզէրիմիզէ դանի դանի տէօքտիւյիւ Ռուհ
իւլ Գուտսլն եէնիլէթմէսիյէ պիզի խէլաս էյլէտի»:
(Տիտ. 3. 5—6):

Ս.— Միւքեաֆաթլար նէ՞ էսաս իւզէրինտէ էլտէ
էտիւէպիլիր:

Ճ.— «Էծոլիւմէ տէյին սատըզ օլ պէն տախի սա-
նա հայաթ թաճընը վէրիրիմ»: (Վահ. 2. 10):

«Օ տախի անա՝ ափէրին, էյի պէնտէ, էն ճիւզի
չէյտէ սատըզ պուլունտըլըն իչիւն օն չէհր իւզէրի-
նէ հիւքիւմէթին օլսուն՝ տէտի»: (Ղուկ. 19. 17):

«Վէ հէր քիմ պու քիւչիւքլէրին պիրինէ շակիրտ
սլֆէթիյէ եալընըզ պիր քեասէ սօզուգ սու իչիրիր-
ոէ, հազիզաթէն սիզէ տէրիմ քի, օլ քիմսէ էճրին-
տէն ասլա մահրում օլմայաճագ տըր»: (Մատթ. 10.
42):

«Թաճ» լուզէթի «միւքեաֆաթա» բէմզ հալինտէ
գուլանըլմըշ ալըր: Օ՝ «խէլաս» տէմէք տէյիլ տիր.
Էսքի զէմանտա գօշմագտա պիրիննի չըպանլարա չէ-
րէֆ իչիւն չիչէքտէն թաճ վէրիւիր իտի»:

Ս.— Քրիսթիյանլար՝ քրիսթիյան խըտմէթի եաւ-
րըշնտա, նէ՞ իչիւն գօշարլար:

Ճ.— «Պիլմէ՞զ մի սինիզ քի՝ մէյտանտա սէյիր-
տէնէրին ճիւմլէսի սէյիրտիր իսէ տէ, միւսապա-
գամ նիշանընը պիր քիմսէ ալըր. պէօյլէ սէյիրտի-

նիզ քի նախի օլասլնըզ»: (Ա. Կոր. ठ. 24):

(Ծէրհ. — պիզ քէնտի քէնտիմիզի խէլաս էթմէք
իչիւն գօշմայլզ, չիւնքի պիզ եալընըզ Քրիստոս վա-
սլթասը իլէ խէլաս պաւլմըշլզ Ա. Կոր. 9. 26: Պո-
ղոս Ռէսուլ Քրիստոսը գագուլ էթմէքլիքլէ խէլաս
պուլմըշ իտի. 27 նձի այէթտէ օ քէնտի խէլասընը
զայպ էտէր տէյու զօրգմայօր իլլա, միւքեաֆաթ ի-
չիւն գօշամամասը մէրտուտ օլմասլնա սէպէպ օլուր
տէյու զօրգույօր իտի: Եսւնանիճէտէ մէրտուտ լու-
զէթի «ըաֆ իւզէրինտէ պրազլըլմըշ» մանալնտա
տըր: Հազիգաթէն խէլաս պուլմըշ օլան քիմսէլէր,
խըտմէթ իչիւն միւնափա օլմամըշ տըրլար վէ
պէօյլէճէ միւքեաֆաթ գազանմագ Փուրսաթլնը-
զայպ էթմէշ տիրլէր»:

Ս.— Սալիկէրին գըյամընա հիսսէտար օլմագ նէ՞
տէմէք տիր:

Ճ.— «Զիւնքի անա սալիկէրին գըյամէթինտէ
միւքեաֆաթ էտիլէճէք տիր»: (Ղուկ. 14. 14):

Ս.— Քրիստոս՝ իքիննի տէֆա կէլտիյինտէ խու-
սիսի օլարագ նէ՞ իշ տէրէօնտէ տէճէք տիր:

Ճ.— «Իշթէ թէզ կէլիրիմ, վէ հէր քէսէ քէնտի
ամէլինէ կէօրէ վէրմէք իչիւն միւքեաֆաթլըշ եա-
նըտա տըր»: (Վահ. 22. 12):

Ս.— Միւքեաֆաթ թաճլարը քիմլէրէ՞ վէրիւճէք
տիր:

Ճ.— «Եյի ճիհատը պիթիրտիմ, սէֆէրի թէմանը
էտիպ՝ իմանը հըֆզ էթտիմ: Արթըզ պէնիմ իչիւն
սալահ թաճը հազըր տըր. անը օլ ատիլ Հաքիմ Բապպ
օլ կիւնտէ պանս, վէ եալընըզ պանա տէյիլ, անճագ
զուհուրընը սէվէնլէրին ճիւմլէսինէ տախի վէրէճէք
տիր»: (Բ. Տիտ. 4. 7—8):

Ս.— էօյլէ իսէ Քրիսթիյանլար միւքեաֆաթ մէ-

Տուր էտիյօրլար իսէ նէս եափմալը տըրլար:

Ճ. — «Լաքին հէր պիրի քէնտի էմէյինէ կէօրէ քէնտի էճրինի ալաճագ տըր»: (Ա. Կոր. 3. 8):

Ս. — Յիսուս Քրիստոսա իման էթմէքսիզին խայր ամէլլէր իշլէմէք պիր կիւնահքեար իչիւն պիր իշէ եարա՞ր մը:

Ճ. — «Օ զէման անա՝ Ալլահըն ամէլլէրինի իճրա էթմէք իչիւն նէս էտէլիմ՝ տէտիլէր: Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Ալլահըն ամէլի պու տըր՝ քի անըն իրաւաւ էթտիյի քիմսէյէ իման էտէսինիզ՝ տէտի»: Յովհ. 6. 28—29):

Ս. — Խէլաս պուլմամըշ պիր ատէմին ամէլլէրինէ նէս թէսմիյէ օլունմըշ տըր:

Ճ. — «Էզէլի Ռուհ վասըթասըլլէ զաթւնը լէքէսիզ օլարագ Ալլահա թագտիմ էթմիշ օլան Քրիստոսուն գանը, զամիրինիզի հայր օլան Ալլահա իպատէթ էթմէնիզ իչիւն, էօլիւ ամէլլէրտէն նէս զատար զիյատէ փաքլէյէճէք տիր»: (Իպր. 9. 14):

Ս. — Խէլաս պուլմամըշ պիր ատէմ քէնտի ամէլլէրի վասըթասը իլէ Ալլահա նէս իչիւն եազլաշամագ:

Ճ. — «Անլէրտէ սիզ պիր զէման պու տիւնեանըն կիտիշինէ կէօրէ հազա հիւթիւմէթինին րէիսինէ, եանի իթամթսղլըզ օլուլլարընտա շիմտի ամիլ օլան րուհա կէօրէ հարէքէթ էտէր իտինիզ»: (Եփս. 2. 2):

Խէլաս իլէ միւքեափաթլար արասընտա պաշգա պիր Փարգ, խէլաս հալ ը հազրրտա մալիք օլտուղըմզ պիր շէյ, հալ պու քի միւքեափաթլար միւսթագպէլտէ իհսան օլունաճագ օլան պիր շէյ տիր:

Ս. — Խէլասըմզըլ նէս զէման էլտէ էտէրիզ:

Ճ. — «Հազիգաթէն հազիգաթէն սիզէ տէրիմ քի պէնիմ քէլամըլ տինլէյիպ, պէնի իրսաւ էտէնէ ի-

ման էտէն քիմսէ էպէտի հայաթա մալիք օլուր: վէ մահքիւմիյէթէ տիւչար օլմազ, Փագաթ էօլիւմտէն հայաթա ինթիզալ էթմիշ տիր»:

«Հազիգաթէն հազիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պանա իման էտէն էպէտի հայաթա մալիք տիր»: (Յովհ. 5. 24; 6. 47):

Ս. — Քրիսթիյանլար քէնտի միւքեափաթլարընը նէս զէման ալաճագլար տըր:

Ճ. — «Զիրա իպն իւլ ինսան քէնտի մէլէքլէրի իլէ Փէտէրինին ճէլալինտէ կէլէճէք, վէ օ զէման նէր քէսէ ամէլինէ կէօրէ միւքեափաթ էտէճէք տիր»: (Մատթ. 16. 27):

«Վէ պաշ Զօպան զուհուր էթտիլի զէման ճէլալին սօլմազ թաճընա նախ օլաճագսլնըզ»: (Ա. Պետ. 5. 4):

«Վէ իսայլը զէմանտան սօնրա օլ գուլլարըն էֆէնտիսի կէլիպ՝ անլէր իլէ հիսապ կէսրտիւ»: (Մատթ. 25. 19):

Ս. — Նէս շէյ իչիւն խուսուսի պիր թաճ վէրիլէճէյի խապէր վէրիլմիշ տիր:

Ճ. — «Նէ միւպարէք տիր թէճըիպէյէ թէհամմիւ էտէն ատէմ, զիրա թէճըիպէտէ մագպուլ պուլունտըլը հալտէ, Րապպըն քէնտինի սէպէնլէրէ վատէյլէտիյի հայաթ թաճընը ալաճագ տըր»: (Յակ. 1. 12):

Ս. — Պիր քրիսթիյանըն փէհրիզքեար պիր էօմրեաշամասը պիր շէյէ եարայաճա՞զ մը:

Ճ. — «Վէ հէր փէհրիզան հէր խուսուստա նէֆսինի զապթ էտէր, անլէր պիր Փանի թաճ ալմագ իշիւն, պիզ իսէ Փանի օլմայան պիր թաճ իշիւն էտէրիզ»: (Ա. Կոր. 3. 25):

Ս. — Դան . 12. 3 տէ հա՞նկը խլտմէթ իշիւն խու-

սիսի պիր միւքեաֆաթ վատ օլունմըշ տըր:

Ճ.— «Վէ ագըլըլար սէմանըն նուրու կիպի վէ չօգլարը սալահա իրշատ էտէնլէր եւլտըզլար կիպի էպէտ իւ ապատ զիյատար օլաճագլար տըր»:

Ս.— Պիր ատէմին քէնտի ամէլլէրինի նէ թէմէլ իւզէրինէ պինա էթմէսի ֆէրք էտէ՞ր մի:

Ճ.— «Զիրա պրագըլան թէմէլտէն, եանի Յիսուս Քրիստոստան մատա պիր թէմէլ պրագմաղա հիշ պիր քիմսէ մաւգթէտիր օլմազ: Վէ լաքին էկէր պիր քիմսէ պութէմէլ իւզէրինէ ալթուն, կիւմիւշ, զիգըշմէթ թաշլար, աղաճ, օթ, գամըշ պինա էտէրսէ...»: (Ա. Կոր. 3. 11—12):

(Ալթուն, կիւմիւշ վէ զիգըյմէթ թաշլար թէճ-րիպէյէ տայանաճագ օլան ամէլլէր իչիւն րէմզ հա-լինտէ գուլլանըլմըշ տըր: Աղաճ, օթ, վէ զամըշ թէճրիպէյէ տայանաճայան ամէլլէր հազգընտա սէօ-լէնմիշ տիր):

Ս.— Պիզիմ ամէլլէրիմիզ քէնտի միգտարլարը նիսգէթինտէ մի, եօգուա ՃԻՆՍԼԵՌԻ՞ ճիւէթիյլէ մի թէճրիպէ օլունաճագ տըր:

Ճ.— «Հէր քէսին իշի աշխբեար օլաճագ զիրա օլ կիւն անը պէրան էտէճէք տիր, չիւնքի աթէշլէ մէյ-տանա չըգար. վէ հէր պիրինին իշի նէ մագուլէ օլ-տըզընը աթէլ իմթիհան էտէճէք տիր»: (Ա. Կոր. 3. 13):

Ո.— Ֆարզ էտէլիմ օլ կիւնտէ պիր Քրիսթիյանըն արէլլէրի աթէշէ տայանան նէ վտէն տէյիլ տիր. ո նէ՞ գայու էտէճէք վէ նէ՞ զազանաճագ տըր:

Ճ.— «Էկէր պիր քիմսէնին իշի եանար իսէ, զա-րար կէօրէճէք, ամմա քէնտիսի աթէշտէն կէչէր կի-պի գուրթուլաճագ տըր»: (Ա. Կոր. 3. 15):

(Մատէմ քի սէմագաթտա միւմինլէր արասընտա

միւքեաֆաթ նօգթաի նազարընտան ֆարգ օլաճագ տըր: Պու տէմէք տէյիլ տիր քի օրատա մէսէրրէթ-սիզիք տախի օլաճագ տըր, իլլա պազըլարըն մէսէր-րէթ իչիւն՝ տիկէրէրտէն չօգ զիյատէ իսթիտատը օ-լաճագ տըր: Անլէրին ճիւմլէսի քէնտիլէր իչիւն միւքին օլտուղը զատար մէսրտը օլաճագլար տըր: Հէր ատէմին գատէհի տոլու օլաճագ, լաքին հէր պի-րինին գատէհինին իսթիապը այնի օլմայաճագ տըր:

Ս.— Պու ճիւմլէ շէյլէրէ նազարէն Քրիսթիյան նէ՞ եափագլըղա տէվամ էթմէլի տիր:

Ճ.— «Պու քէլամ սատըզ տըր, վէ իսթէրիմ քի՝ Ալլահա իման էտէնլէր էյի ամէլլէր ինրասընա մու-գայյէթ պուլունմալարը իչիւն, պու շէյլէրի սապիթ էտէսին. էյի վէ ատէմլէրէ ֆախտէլի շէյլէր պուն-լար տըր»: (Ժիտ. 3. 8):

ՄԻՒՄԻՆԻՆ ԻԹԻ ԹԱՊԻԱԹԼԱՐԸ

Կէնճ Քրիսթիյանլար՝ խէլաս պուլտըզտան սօնրա, վազըթ միրուրի իլէ էսքի թէնէ աիտ արզուլարըն քէնտիլէրտէ պաշ կէսոթէրտիյինտէն տօլայը, պա-զէն սօն տէրէճէ րահաթուզ օլուրլար, պու շէյ ան-լէրի հագիդաթէն խէլաս պուլմամըշ իտիքէրինէ պիր իսպաթ տէյու տիւշիւնմէ քլիյէ գլազուզլար: Ֆիլվա-զը պազըլար պիր ատէմ խէլաս պուլտըզտան էսքի թէնէ աիտ թապիաթ քեամիլէն քէօքտէն չըգար տէ-յու թալիմ էտէրլէր, իսէտէ պունըն աքսի օլարագ պիր քէրտ Քրիստոսը զապուլ էթտիքտէն սօնրա, արա

սըրա մէյտանա կէլէն պու մուհարէպէ եէնի թապիթըն տէրունտէ օլտուղընըն պիր իսպաթը տըր. վէ էսքի թապիթիլէ մուհարէպէ էտէրէք անը ալթէթմէք իսթէր: Խէլաս պուլմամըշ պիր ատէմին տէրունինտէ պէջոյէ պիր մուհարէպէ եօդ տըր: Թապիրի ախէրլէ Քրիսթիյան քէնտի տէրունինտէ էսքի թապիթա մալիք տիր: վէ անըն իւզէրինէ քեամիլ զալէպէ Ալլահըն բուհունա քեամիլէն վազի օլունմագլզա մէրպութ տըր: Պիզ պու մուհարէպէյի Քրթապ ը Մուգատտէստէ պուլունան, Քրիստոսան մատա ճիւմլէ Ալլահ ատէմլէրինին էօմրէրինտէ ամէլի սուրէթտէ կէօրմէքտէյիլ, վէ մաէթթէսսիւֆ անլէրտէն էն տինաարլարընտան պազըւարը տուասըզ-ըզ վէ Ալլահըն վատլարընը թէֆէքիր էթմէտիք-էրի իչիւն, պազը շիտտէթլի մուհարէպէյէ ուղրա-տըլար:

Ս.— Պիր Քրիսթիյան կիւնահ էթմէմ տէյու իտ-տիա էտէպիլի՞ր մի:

Ճ.— «Իմտի տուրույօրմ զանն էտէն՝ տիւչմէք-տէն սազընուն»: (Ա. Կոր. 10. 12):

Ս.— Թեա րիլէն կիւնահուզ իտիքլէրինի իտտիա էտէնէր իչիւն Թիթապ ը Մուգատտէս նէ՞ տէր:

Ճ.— «Էկէր՝ կիւնահընը եօդ տըր՝ տէր իսէք, քէնտիմիզի ալտատըրըզ, հազիզաթ տախի պիզտէ տէյիլ տիր»:

«Էկէր՝ կիւնահ իւլէմէմիչիզ տէր իսէք, անը հա-լանձը չըգարըրըզ, վէ անըն քէլամը պիզտէ տէյիլ տիր»: (Ա. Յովհ. 1. 8, 10):

Ս.— Գա՞չ Քրիսթիյան կիւնահ էթմէքլիյէ մէյու տէյիլիմ տէյէ պիլիր:

Ճ.— «Գալպիմի փաքլէտիմ, կիւնահըմտան թա-հիր օլտըմ քի՞մ տէյէ պիլիր»: (Եմ. 20. 9):

Ս.— Ալլահըն խէլաս թէրթիպի Քրիսթիյանլար-տա օլան կիւնահ իչիւն նէ՞ թէտարիք եափիմը տըր:

Ճ.— «Էկէր պիր քիմսէ կիւնահ իւլէյէնէք օլու-իսէ, Փէտէրին նէզտինտէ չէֆաաթնըլըզ սալիհ Յի-սուս Քրիստոս վար տըր»: (Ա. Յովհ. 2. 1):

Ս.— Պիր Ալլահ էվլատընըն էօմրիւնտէ նէ՞ մու-հարէպէ մէյտանա կէլէպիլիր:

Ճ.— «Զիրա թէն Ռուհա գարչը, Ռուհատախի թէնէ գարչը արզու էտէր. պունլար տախի պիրիպիրինէ մուխալիք տիր, չէյոյէ քի սիզ հէման իսթէտիյինիդ շէյլէրի եափամազունըզ»: (Գաղ. 5. 17):

«Իմտի պէն քէնտիմտէ պու գանունու պուլույօրըմ եանի եյլիք էթմէյի իսթէր իքէն՝ քէօթիւլիք պէնտէ հազըր տըր: Զիրա պաթընի ատէմէ կէօրէ Ալլահըն շէրիաթընտան հազզ էտէրիմ. ամմա ազամ-տա պուլունուպ՝ ագլըմըն գանունու իլէ ճէնքլէյէ-րէք, պէնի ազամտա օլան կիւնահըն գանունլնա է-սիր էտէն պիր պաշզա գանուն կէօրիյօրըմ: Վէլ հասըլ պէն քէնտիմ ագլ իլէ Ալլահըն շէրիաթընա, վէ Փագաթ թէն իլէ կիւնահըն գանունլնա զուլըզ էտիյօրըմ»: (Բօմ. 7. 21—25):

Ս.— Պիզէ պու գատար զահմէթ վէրէն՝ թէնէ ախտ թապիթա պիզ նէ՞ հէման մալիք իզ:

Ճ.— «Թէնտէն տօղան՝ թէն տիր»: (Յովհ. 3. 6):

Ս.— Պու թէնէ ախտ թապիթթըն էմրէրի էմին

պիր սուրէթտէ ինրա օլունա պիլիր մի:

Ճ.— «Զիրա պէնտէ, եանի թէնիմտէ էյի պիր շէյ սաքին օլմատըզընը պիլիրիմ, զիրա իսթէմէք պէնտէ հազըր իսէ տէ, էյի շէյի ինրա էթմէյի պուլմայօ-րըմ»: (Բօմ. 7. 18):

«Գալպ հէր շէյտէն զիյատէ հիւէքեաը տըր, վէ ղա-րէթէ փասիտ տիր. անը քի՞մ պիէ պիլիր»: (Երմ. 17. 9):

Ս. — Ճիւմանի Քիքըին թապիի մէջլի նէ՞ տիր։
Ճ. — «Զիւնքի ճիւմանի էֆքեար Ալլահա ատա-
վէթ տիր, զիւրա Ալլահէն շէրիաթլընա իթասթի էթ-
մէջ, մէ հէմ աէ էտէ մէկ» (Թօմ. 8. 7)։

Ս. — Քրիստոսը զապօռէ էթտիյիմիզտէ՝ պութէ-
նէ ախտ թապիաթ իլէ մուհարէպէ էթմէք իշխն,
տէրունէն նէ՞ եկնի թապիաթ կէլլիր :

Ճ. — «Բուհասան տօղան բուհ տըր» (Յովհ. 3. 6):

Ս. — Պու եէնի թապիաթա նէ՞ թէսմիյէ օլուն.
Մըշ տըլ :

Ճ. — ռթա քի պաւնլարըն վասլթասրյլէ . . . թա-
պիաթը ը իլահիյէյէ հիսսէտար օլասլնլզ»: (Բ.
Պիտ. 1. 4):

Ա. — Միւսմինին տէրունինէ էքիլէն նէ՞ տիր :

Ճ. — «Ինքա էթակիյիմիզ սալահ ամէլլէրինտէն
ումայաբագ, անճակ քէնտի մէրհամէթինէ կէօրէ,
եէնի տօղմա ելցյգամասը . . . Բուհ իւլ Կուտունն եէ-
նիլէթմէսիյիլէ պիզի խէլաս էյլէտի» (Տիտ. 3. 5—6).

«Էկէր պիր քիմսէ սուտան զէ բռնհտան տօլմազ-
»ա, Ալլահըն մէլէքիւթիւնէ կիրէմէզ»: (Յովհ. 3. 5.):

Ո. — Ալլահըն էվլատընըն քէնտի տէրունինաէ
պուլունան թէնէ ափո թապիաթա գարշը վազիյէ-
թի նէ՞ օլմալը տըր :

Ճ. — «Անճագ Թապա Յիսուս Քրիստոսը կիյինիդ
վէ շէհվեթ իչիւն ճէսէտին գայտլնտա օլմայլնըզ»:

«Քէղալիք սիզ տախիք քէնտիլէրինիզի կիւռահա
էօլիւ, ամմա թապպըլըզ Յիսուս Քրիստոստա Ալ-
լահա տիրի ատո էյլէյինիզ: Իմտի Փանի ճէսէտէ-
րինիզտէ՛ շէնգէթէրիննէ անա իթաաթ էթմէնիզ
իշիւն կիւռահ սալթանաթ էթմէսին»: (Բօմ. 13.
14. 6. 11-12):

«Հաքին չիմտի սիզ տախսի ճիւմլէսինի , եանի դա-

զապ վէ խըշմ վէ քէօթիւլիւք վէ քիւֆրիւ վէ աղ-
ղընըզտան էտէպէ մուղայիր սէօզլէրի տէփ էտինիզ։
Պիրիպիրինիզէ հալան սէօյլէմէյինիզ։ չիւնքի էտ-
քի ատէմի ամէլլէրի իւէ պէրապէր սօյտնուա,
խալիգինին սուրէթինէ կէօրէ՝ պիւկիտէ եէնիւէնմիշ
օլան եէնի ատէմի կիյմիշսինիզ։ (Կող. 3. 8-10).
Ա եւսէ Բատակաթա դալէպէ չալտըրմագլըլըն

Հազիկի սրբութ նէ՞ տի՞ւ:

«Զիրա էօլտիւնիւզ, վէ հայտթւնը Քրիստոս ի-
ւահան մասն մահթագութ տար»: (Կող. 3. 3.)

Ա պէտքէր Ալլահամաս առաջու և Ա. — Ալլահէն քէլամը պիզի նէ՞ եափմազլը դավէթ էտէր:

(Պուրատա «թագավոր» լուզէթի լօմ. ն նըլ պատ-
տա թէսլիմ թէրհէմէ օլունան լուզէթ իւէ այնի տիր :
եօյլէ իսէ զալիպ Քրիսթլյան հայաթլնւն սըրը
քէնտի քէնտիմիզի քեամիլէն Ալլահն էլէրին :
թագավոր եախօտ թէսլիմ էթմէք վէ եկնի թագիաթ
վասրթասը իւէ պիզի զալիպ էթմէսի իշխն անըն
բաւ իւէ Գուտասընա թագի օլմազւգ իւէ տիր) :

Ա. — Եկեր էօմը Ռուհ իւլ Դուտսաթ թէսլիս օլու-
նըր իսէ նէթիճէսի նէ օլամագ։

Ճ. — «Զիւնքի Յիսուս Քրիստոստա օլան Հայաթ րուհնըն գանունու պէնի կիւնահ վէ էօլիւմ զանունընտան ազատ էյլէտիչ»: (Բօմ. 8. 2):

Ա. — Դաւիթ Ալլահան նազար էթմէմէսի նէթիճէսի կիւնահա տիւշտիւյիւնտէ՝ տէրհալ զայպ էտիպ՝ անը կէրի ալմագ իշխն հասրէթ չէքտիյի նէ՞ իտի:

Ճ. — «Խէլասըն մէսէրբէթինի պանա իատէ էթ, պէնի իթատթիլը րուհ իլէսապիթ զըլ»: (Մէզ. 51. 12):

Ա. — Պիր Քրիսթիյան կիւնահ նէթիճէսի զուլմէթէ եիւրիւր վէ այնի վազըթտա Ալլահ իլէ միւշարէքթտէ օլապիլի՞ր մի:

Ճ. — «Էկէր անըն իլէ միւշարէքթիմիդ վար տըր՝ տէյիպ տէ զուլմէթտէ սիւլուք էտէր իսէք, եալան սէօյլէյիպ՝ հազիկաթըն իճրասընտա պուլունմայլզ»: (Ա. Յովհ. 1. 6):

Ա. — Կիւնահա միւսատէ օլունտըլընտա նէ՞ օլուր քի՞ Ալլահըն պէրէքէթինի պիզաէն մէն էտէր:

Ճ. — «Վէ Ալլահըն Ռուհ իւլ Գուտալնը մահզուն էթմէյինիզ»: (Եփս. 4. 20):

Ա. — Ալլահ իլէ միւշարէքթի կէրի էլտէ էթմէք իշխն եափըլաճագ իլք չէյ նէ՞ տիր:

Ճ. — «Էկէր կիւնահալարըլըզ իգրար էտէրսէք, կիւնահալարըլըզ աֆզ էտիպ՝ պիզի հէր հազուլըզ տան փաքէմէք իշխն Օ սատըզ վէ ատիլ տիր»:

«Ամմա էկէր անըն նուրտա օլտըզը կիպի՝ նուրտա եիւրիւրսէք, պիրիպիրիմիզ իլէ միւշարէքթիմիզ օլուր, վէ անըն Օղլու Յիսուս Քրիստոսըն զանը պիզի հէր կիւնահտան փաքէր»: (Ա. Յովհ. 1. 9. 7):

Ա. — Ալլահըն պէրէքէթինի թէքրարէն էլտէ էթմէք իշխն իգրար իլէ պէրապէր նէ՞ տախի օլմալը տըր:

Ճ. — «Դապահաթլարընը սէթր էտէն՝ պէրիօրտար օլմագ, ամմա իգրար վէ թէրք էտէն՝ մէրհամէթ պուլուր»: (Եմա. 28. 13):

Ա. — Կիւնահ քիմէ՞ իգրար էտիլմէլի տիր:

Ճ. — «Սանա, հալլնըզ սանա զարըը կիւնահ էյլէտիմ, վէ սէնին հուզուրընտա քէօթիլիք իշէտիմ»: (Մէզ. 51. 4.):

Ա. — Էկէր կիւնահ պիր պիրատէրէ գարըւ իսէտահա նէ՞ իգրար եափմալը տըր:

Ճ. — «Վէ էկէր սէնին՝ ալէյհինտէ կիւնտէ սէտիքէրը խաթա էտիպ՝ կիւնտէ ետիք քէրը թէվպէ էտէլիմ՝ տէյէրէք սանա տէօնէրսէ, անը աֆզ էտէսին՝ տէտի»: (Ղուկ. 17. 4.):

Ա. — Էկէր կիւնահ իգրար վէ թէրք էտիլմէզ իսէ Ալլահ քէնտի էվլատընա նէ՞ եափար:

Ճ. — «Էկէր գանունլարըմը նազզ էտիպ, էմրէրիմի հըֆզ էթմէզլէր իսէ, օլ վազըթ անէրին իսեանլնը ասա իլէ, վէ Փըսզլարընը տարպլարիէ թէտիպ էտէձէյիմ»: Ամմա ինայէթիմի անտէն րէֆ, վէ սըտպըմը եալանա թէպտիլ էթմէմ»: (Մէզ. 89. 31-33):

«Զիրա Ռապպ սէվտիյինի թէտիպ էտէր՝ վէ զապուլ էթտիյի հէր օլլուտ տարպ էտէր՝ տէյէրէք, օզուրա սէօյլէր կիպի սիզէ վէրիւէն նասիհաթը սէնութընըզ: Էկէր թէտիպէ թէհամմիւլ էտէր իսէնիզ, Ալլահ սիզէ օզուլարա կիպի մուալէմէ էտէր՝ զիրա համնկը օլուլ վար քի փէտէրի անը թէտիպ էթմէզ, Ամմա էկէր ձիւմլէնին հիսսէտար օլտըզը թէտիպաէն մահրում իսէնիզ, օլ թագտիրտէ օլուլ օլմայլզ՝ հարամզատէ սինիզ»: (Իպր. 12. 6-8):

Ա. — Դաւիթ քէնտի կիւնահընը Ալլահա իգրար վէ էսքի միւշարէքէթինի կէրի էլտէ էտէնէ զատար:

Նա՞ոըլ հիսոս էթտի :

Ճ.— «Սիւքիւթ էթտիյիմտէ, հէր կիւն ֆիդանըմտան քէմիքըէրիմ ֆէնաւաշտը: Զիրա կէճէ կիւնատիզ էլին իւզէրիմէ աղըրւաշտը: բութտւպէթիմեազ գուրագլըղընա տէօնտիւ: (Մէլա): Կիւնահմը անա իթիրափ էտէրիմ, զապահաթըմը սէթր լթմէտիմ, իսեանըմը ՌԱՊՊԱ. իգրար էտէյիմ տէտիյիմտէ, սէն կիւնահմըն միւճրիմլիյինի րէֆ՝ էթտին»: (Մէլա): (Մէկ. 32. 3—5):

Ս.— Ալլահ քէնտի էլլատը իւէ նէ՞ իչիւն պէօյէ շիտտէթլի մուալէմէ էտէր:

Ճ.— «Ամմա հիւքմ օլունաւըղըմըզ հալտէ, տիւնեա իւէ պէրապէր ալէյհիմիզէ հիւքմ օլունմամազ իչիւն Բապպ թարափընտան թէտիպ օլունուրըզ»: (Ա. Կոր. 11. 32):

Ս.— Էսքի թապիաթըն հիլէլէրինէ գարշը հազըր օլապիլմէք իչիւն հէր կիւն նէ՞ տուա էթմէքլիյէ միւնթաճըզ:

Ճ.— «Եա Ալլահ, պէնի թէճրիպէ էտիպ գալպիմի պիլ, պէնի իմթիհան էտիպ էֆքեարըմը պիլ: վէ պագ պէնտէ պիր գիւստ թարիզի գա՞ր մը տըր, վէ պէնի էպէտի թարիզէ իրշատ էյլէ»: (Մէկ. 139. 23—24):

ՔՐԻՍՏՈՎԱԾՆ ԻՒԹԻ ԿԷԼԻՇԼԻՐԻ

Էսքի ահտտա Խէլասքեարըն իքի կէլիշէրի էվ-
զէլճէ խապէր վէրիլմիշ տիր, Օ իւթ տէֆա զաափի-
յէթ վէ թէվազուտա Խէլասքեար հալինտէ էլէմէք-
մէքտէ կէլմէքտէ կէօրիւլիւր: Անըն աղիմ պիր մէ-

լիք հալինտէ ձէլալ իչինտէ կէլտիյի տախի կէօրիւլ-
մէքտէ տիր: Եէհատիլէր պութէ թէֆրիզի էյի եափա-
մատըլար:

Ս.— Փէյղամպէրլէր պիզզաթ փէյղամպէրլիյին
պութիքի նօգթալարընը անլատըլա՞ր մը:

Ճ.— «Պութ խէլասըն խուռուսընտա տախի սիցէ օլածագ ինայէթին հագգընտա վահիյլէ սէօյլէյէն փէյ-
զամպէրլէր թէֆթիշ վէ թէֆահնուս էթտիլէր: Տէ-
րունլէրինտէ պուլունան Քրիստոսըն Ռուհու Քրիս-
տոսըն էլէմէ չէքմէսինէ վէ պատէհու ճէլալէ նաիլ
օլմասընա էվզէլտին շէհատէթ էթմէսիյիէ, նէյէ վէ նասըլ վագթա տէլալէր էթտիյինի թէֆթիշ ետէր-
լէր իտիր»: (Ա. Պետ. 1. 10—11):

Ս.— Յիսուս քէնտի զրյամլնտան սօնրա բէսուլ-
լարընա նէյի՞ կէօսթէրմիշ տիր:

Ճ.— «Օ տախի անլէրէ՝ Հյ թէհմսիզ վէ փէյղամ-
պէրլէրին ճիւմլէ սէօյլէտիքէրինէ ինանմազտազալ-
պի գաթը օլանլար, Քրիստոսըն պութէլէրի չէքիպ՝
քէնտի ճէլալինէ կիւմէսի կէրէք տէյլի՞ մի իտի-
տէտի»:

«Օ զէման քիթապլարը անլամազ իչիւն զիհնլէրի-
նի աչտը: Վէ անլէրէ խիթապէն՝ պէօյէ եազըլմըշ
տըր, վէ Քրիստոսա պէօյլէ էլէմէ չէքիպ՝ իւշիւնճիւ-
կիւնիւ էօլիւլէրտէն զըյամ էթմէք...»: (Դուկ. 24. 25—26, 45—46):

Ս.— Անըն պիրինճի կէլիշինտէ տօղտւշը հազզըն-
տա նէ՞ խապէր վէրիլմիշ տիր:

Ճ.— «Պութ էճտէն ՌԱՊՊ քէնտիսի սիցէ պիր ա-
լամէթ վէրէճէք տիր: Իշթէ պաքիրէ համիլէ օլուպ:
պիր օլուլ տօղտւրաճագ, վէ անա կմմանուէլ թէս-
միյէ էտէճէք տիր»: (Ես. 7. 14):

Ս.— Օ նէրէտէ տօղաճագ իտիր:

Ճ.— «Վէ սէն, էյ Բեթլէհէմ Եփրաթա, Յուղա պինէրի արասընտա քիչիւթ խոչն տէ, պէնիմիչին Իսրայէլ իւզէրինէ հիւգիւմէթ էտէճէք օլան սէնտէն ըբաճագ տըր»: (Մէք. 5. 2):

Ս.— Օ քիչիւ քիւյիւնտէ պիլէնէ՞ զուվվէթ իւէ կիյինտիրիմիշ օլաճագ իտի:

Ճ.— «Վէ անըն իւզէրինտէ ԲԱՊՈԾՆ Բուհու, հիքմէթ վէ քէհիր Բուհու, մէշվէրէթ վէ զուվվէթ Բուհու, իւմ վէ ԲԱՊՊ գօրգուսը Բուհու թէգարրուր էտէճէք տիր»: (Եօ. 11. 2):

Ս.— Անըն եէրուսաղէմէ կիրմէսի խուսուսընտա նէ՞ խապէր վէրիլմիշ տիր:

Ճ.— «Եյ Սիօն ԿԱՊԸ, Դայեթլէ շատման օլ, Էյ Երուսաղէմ ԿԱՊԸ, Կիւլպանք չէք, իշթէ Մէլիյին սանա կէլիյօր, ատիւ վէ Խէլասքեար տըր, հալիմ օլարագ մէրքէպէ, պէլի մէրքէպ եավրուսը սըփայա պինմիշ տիր»: (Զաք. 9. 9):

Ս.— Անը քի՞մ էլէ վէրէճէք իտի:

Ճ.— «Իթիմատ էթույիմ վէ էքմէյիմի եէյէն տոսթըմ պիւէ Էօքչէսինի իւզէրիմէ զալաւրաը», (Մէք. 41. 9):

Ս.— Օ նէ՞ պէհա իւէ սաթլաճագ իտի:

Ճ.— «Վէ իւճրէթիմի օթուզ գրթա կիւմիւշ օլարագ թարթըլար», (Զաք. 11. 12):

Ս.— Յուգանըն եէրէ աթմըշ օլտուզը կիւմիւշ հազընտա էվկէճէն նէ՞ պէյան օլունմըշ տըր:

Ճ.— «Պէն տախի օթուզ գրթա կիւմիւչիւ ալլպ, պէյթ իւր ԲԱՊՊԾԱ. չէօ՛լէքճիյէ աթտըմ»: (Զաք. 11. 13):

Ս.— Խէլասքեարա այագ թագլմընտան օլան քիմ-սէլէր նա՞սըլ մուամէլէ էտէճէքլէր իտի:

Ճ.— «Արգամը՝ վուրանլարա, վէ եանագլարըմը՝

եօլանլարա թէսլիմ էթտիմ. եիւզիւմիւ հագարէթտէն վէ թիւքրիւքտէն սէթր էթմէտիմ»: (Եօ. 50. 6):

Ս.— Օ՝ խաչլանտըզը զէման ըիֆիզէրինտէն նէ՞ խուսուստա միւսոթէսնա թութուլաճագ իտի:

Ճ.— «Անըն ճիւմլէ քէմիքլէրինի հրֆգ էտէր, վէ անլէրտէն պիրի Վըրըլմազ», (Մէք. 34. 20):

Ս.— Անա նէ՞ թագտիմ օլունաճագ իտի:

Ճ.— «Անճագ պանա թաամ իչիւն զէհր վէ սուսատըզմտա իչմէք իչիւն սիրքէ վէրտիլէր»: (Մէք. 69. 21):

Ս.— Անըն խաչլանմասընըն սուրէթի էվկէլճէ նա՞սըլ պէյան օլունմըշ իտի:

Ճ.— «Սու կիպի տէօքիւլտիւմ, վէ ճիւմլէ քէմիքլէրիմ եէրլէրինտէն չըգտը, ելւրէյիմ պալ մումու կիպի տիր, տէրունիմտէ էրիմիշ տիր, Գուզգէթիմ քիրէմիթ փարչասը կիպի զուրույրպ՝ տիլիմ տիմաղըմա եափլշտը, վէ սէն պէնի եօլիւմ թօփրազըն գտըլն: Զիրա քէլպէր էթրաֆըմը ալւըլար, շէրիրէրին ճէմաթըլ պէնի իհաթէ էթտի, էլլէրիմի վէ այագլարըմը աէլտիլէր»: (Մէք. 22. 14—16):

Ս.— Անըն գաթիլէրի նէ՞ եափաճագ իտիլէր:

Ճ.— «Ճիւմլէ քէմիքլէրիմի սայա պիւիրիմ. անլէր պանա պագլպ թէմաշէ էթտիլէր, ելպիսէմի արալարընտա թագսիմ էտիպ՝ էնթարիմիւզէրինէ զուրա աթտըլար», (Մէք. 22. 17—18):

Ս.— Ճիւմհուր նէ՞ եափաճագ իտի:

Ճ.— «Պէնի կէօրէնլէրին ճիւմլէսի պինի իսթիհզա էտէրլէր, չէհրէ էյիպ պաշ սալլայարագ, ԲԱՊՊԱ թէվէքթիւ էթտի, անը զուրթարաըն, անտէն րազի օլուզը իչիւն, անը խէլաս էթսին՝ տէրլէր»: (Մէք. 22. 7—8):

Ս.— էօլմէքտէ օլան Խէլասքեար քէնտի գաթիլ-

ԷԵՐԻ ԻՉԻՒՆ ՆԷ ԿԱՎԱԾԱԳ ԻՄԻ :

Ճ.— «ՎԵ ՀՕԳԼԱՐԸՆ ԿԻՒՆԱՀԸՆԸ ՊԱԼԱՐՐԱԸ, ՎԵ Ա-
ՍԼԱՐ ԻՉԻՒՆ ՀԷ ՓԱՎԱԹ ԷՋԼԷՄԻ : (Ես. 53. 12):

Ս.— Օ ՆԷՌԷՏ ՄԵԺԻՆ ՕԼՈՒՆԱԾԱԳ ԻՄԻ :

Ճ.— «ՎԵ ԳԱՎԱՐԸ ՀԷՐԻՐԼԵՐ ԱՐԱՍՅՆԱՎ ՕՂՄԱՆԸ
ԲԱԵԻՆ ՕԼՈՒՆՏՈՒ ԻՍԿ ՄԵ, ԷՇԼԻՄԻՒՆՏԵ զԷՆԿԻՆ ԻԼԷ
ՊՈւրանտը» : (Ես. 53. 9):

Ս.— ՊՈւ ՃԻՄԼԵ ՀԷՋԼԵՐԻՆ ԱՐԳԱՍՅՆՏԱ ՄՈՒՐԱՆ,
ԻԼԱԿԻ ՄԱԳԱԷ ՆԷ ԻՄԻ :

Ճ.— «Օ ԻՍԿ ԻՍԵԱՆԼԱՐԸՄԸ ԻՉԻՒՆ ԵԱՐԱԼԱՆՏԸ,
ԿԻՒՆԱՀԱՐԸՄԸ ԻՉԻՒՆ ԱՐԱՐԿ ՕԼՈՒՆՏՈՒ, ՄԵԼԱՄԷՔԻ-
ՄԻՂ ԻՉԻՒՆ Օ ԹԷՄԻՎ ՕԼՈՒՆՏՈՒ. ՎԵ ԱՆԸՆ պԵՐԼԵՐԻ-
ԼԵ ՎԻՂ շԻՓԱ ՊՈՎԼՄԸԳ» :

«ԴԱՎՄԸՄԸՆ ԻՍԵԱՆԸ ԻՉԻՒՆ ԵԱՐԱԼԱՆՏԸ (Ես. 53.
5. 8):

Ս.— ՊՈւ ԽՈՒՍՈՒՏԱ ԱԼԱԿԸՆ ԻԼՔ պԵՅԱՆԱԹԸ
ՆԷ ԻՄԻ :

Ճ.— «ՎԵ ԳԱՐԸ ԻԼԵ ԱԷՆԻՆ ԱՐԱՆԱ ՎԵ զԻՒՐՐԻԵ-
ՔԻՆ ԻԼԵ ԱՆԸՆ ՊԻՄՊԻԵԼԹԻ ԱՐԱՍՅՆԱ ԱՏԱՎԵ՛Ց պՐԱ-
ԳԱԾԱՂԸՄ. Օ ԱԷՆԻՆ պՄՉՅՆԸ ԷԿԷՇԵՔ, ԱԷՆ ՄԱԽԻ ա-
ՆԸՆ ԹԵՓԱՎԵԸՆԸ ԸՍՐԱԾԱԳԸՆ՝ ՄԵՄԻ» : (ԹԷՔ. 3. 15):

ՔՐԻՍՏՈՈՍ ԱԲԻ ՓԵՂՂԱՄՊԵՐԼԻՔԼԵՐԻՆ, ԱՆԸՆ հԱՄԱ-
ՔԷՎԱԳՈՒԻՆՏԵ ԿԻՒՆԱԿ ԻՉԻՒՆ ՔԷ ՓԱՎՐԵՔ ՕՂՄԱԳ ԻՎՂՐԵ,
ԿԵԼՄԷՍԻ հԱԳԳԸՆՏՈ ԱԿԵՅԼԷՆԻԼԷՆ զԸԱՄԸ ԼՈՒՂԵՔ պԵ
ԼՈՒՂԵՔ իճրա օԼՄԱՀ ալըր: ՇԻՄԹԻ աՆԸՆ զԷՄԻՆԷ ճԷ-
ԼՈՒ ԻԼԵ ԿԵԼԻՇԻ հԱԳԳԸՆՏՈ օԼԱՆ ՓԵՂՂԱՄՊԵՐԼԻՔԼԵՐԻ
մԷՇԳ էՏԷԼԻՄ վԵ պՈՒՆԼԱՐԸՆ ՄԱԽԻ այնէն լուղէՔ պԵ
ԼՈՒՂԵՔ իճրա վԵ իքմալ օԼՈՒՆԱԾԱՂԸՆԱ էմին օԼԱԼԸՄ:

Ս.— ՔՐԻՍՏՈՈՍՆ ԻՔԻՆՆԻ ԿԵԼԻՇԻՆՏԵ պԵՅԻԼՔ
ՄԱԳԱԷԼԵՐՏԷՆ պԻՐԻ ՆԷ օԼԱԾԱԳ :

Ճ.— «ԱՆՆԱԳ ՓՈՒԳԱՐԱՆԸՆ ՄԱՎԱՍՅՆԸ ԱՏԱԼԵՔ
ԻՎՂՐԵ ԿԵՈՐԵՇԵՔ, ՎԵ եԿՐԻՆ ա՛ՐՄԷՆՏԼԵՐԻ ԻՉԻՒՆ

հԱԳԳ իւղրէ հիւքմ վԷՐԷՇԵՔ. ՎԵ աղղՅՆԸՆ ասասըյլէ
եէրի վուրանագ տըր. ՎԵ տուտագլարընԸՆ նԷ ֆԽԽԻՐԵ
չԷՐԻՐԻ էօլտիւրէՇԵՔ տիր»:

«ՎԵ ՕԼ ԿԻՒՆՏԵ ՐԱՊՊ եկ ճԷԼԵՐԻՆ միւնուտընը եիւ-
ճԷԼԵՐՏԵ, ՎԵ տիւնեա մէլիքլէրինի եէր եիւզիւնտէ
եօգլայանագ տըր: ՎԵ անլէր մահպուսլարըն չու-
զուրտա թօփլանըլուրգւարը կիպի թօփլանըլուրպ.
զԸՆՏՈՒՆԱ դափատըլանագլար, ՎԵ չօդ վազըթ սօն-
րա եօգլանըլանագլար»:

«ԻՇԹԷ ՐԱՊՊ եհովա զուվվէթլէ կէլէՇԵՔ, ՎԵ ա-
նըն պազուսը քէնտիսի իչիւն հիւքիւմէթ էտէնէՔ.
իՇԹԷ իւնրէթի եանընտա տըր, ՎԵ միւքեա ֆաթը էօ-
նիւնտէ տիր» : (Ես. 11. 4. 24. 21—22. 40. 10):

«ՐԱՊՊ պէյլէ պույուրըր, իՇԹԷ կիւնլէր կէլիր
քի Դաւիթթէն պիր սալիհ ֆիւիզ զուհուրա կէթի-
րէՇԵյիմ, Օ տախի մէլիք օլուպ՝ հիւքիւմէթ էտէ-
րէՔ, ագիլանէ հարէքէթ էտէնէՔ. ՎԵ տիյարտահագդ
ու ատալէթ իճրա էյլէյէՇԵ տիր» : (Երմ. 23. 5):

Ս.— ԱՆԸՆ ԻՔԻՆՆԻ ԿԵԼԻՇԻՆԻ ԻԽՐԱՅԷԼ զավմընա
ՆԷ մանասը օլանագ տըր:

Ճ.— «ԱՆԸՆ կիւնլէրինտէ Յուդա խէլաս պուշա-
ճագ, ՎԵ ԻԽՐԱՅԷԼ էմնիէթ իւղրէ սաքին օլանագ
տըր, ՎԵ ՕՇ ԵՀՈՎԱ ՍԱԼԱԾԼՄԸԼԶ՝ իսմիյլէ թէսմի-
յէ օլունաճագ տըր: ՐԱՊՊ պէյլէ պույուրըր, պու
սէպէպտէն իՇԹԷ կիւնլէր կէլիր քի, արթւզ՝ Պէն ի
ԻԽՐԱՅԷԼի Մըսըր տիյարընտան չըզարան ՐԱՊՊ հայյ
տըր՝ տէնիլմէյէՇԵՔ, անճագ Պէյթի իԽՐԱՅԷԼ նէս-
լինի շիմալ տիյարընտան, ՎԵ անլէրի սիրտիւյիւ
տիյարընտան քեաֆփէսինտէն չըզաւըպ կէթիրէն
ՐԱՊՊ հայյ տըր՝ տէնիլմէյէՇԵ տիր. ՎԵ անլէր քէնտի
տիյարընտան սաքին օլանագլար» : (Երմ. 23.
6—8):

«Վէ ոլ կիւնտէ ՌԱՊՊ գավմընըն պազիյէսինի . . . , քէնտիսինէ ալմագ իշխւ պէթէքրար էլինի ուզատածագ տըր . վէ թափէլէրէ պայրագ զալտըրածագ , վէ Խորայէլին մէնֆիլէրինի թօփլայաճագ , վէ Յուդանըն տաղըմը օլանլարընը եէրին տէօրթ թարաֆընտան ճէմ էտէճէք տիր» : (Ես . 11 . 11—12) :

«Զիրա պէնի Խորայէլ չոգ կիւնէր մէլիքսիզ վէ րէխոսիզ վէ գուրպանուզ վէ փութուզ վէ էֆոտուզ վէ թէրափիմսիզ օթուրածագլար . Անտէն սօնրա պէնի Խորայէլ տէօնիւպ՝ քէնտիլէրին Ալլահը ՌԱՊՊԸ վէ մէլիքէրի Դաւիթի արայածագլար . վէ սօն կիւնէրտէ ՌԱՊՊԱ վէ անըն քէրէմինէ սըզընածագլար տըր» : (Ովս . 3 . 4—5) :

Ո . — Անըն կէլիշինին՝ Խորայէլ զավմը իւզէրինէ նէ՞ թէսիրի օլաճագ տըր :

Ճ . — «Վէ պէյթ ի Դաւիթ իւզէրինէ վէ Երուսաղէմ սէքէնէսի իւզէրինէ լութֆ վէ նիյազ Բուհու տէօքէճէյիր . վէ անլէր պանա , եանի տէլտիքլէրի Զաթա պագածագլար , վէ անըն իւզէրինէ՝ պիրիճիք օդուլ իւզէրինէ Փիղան էտէր կիպի Փիղան էտէճէքլէր , վէ անըն իշխւն՝ իր օղլա աճըտըգլարը կիպի աճըյաճագլար տըր» : (Զաք . 12 . 10) :

Ս . — Իքինճի կէլիշին պիզզաթ ՌԱՊՊԱ մանասը նէ՞ օլաճագ :

Ճ . — «Կէճէ խայալաթընտա կէօրտիւմ քի , Սէմանըն պուլութլարընտա Խպն ի ինսանա պէնզէր պիրի կէլիյօր իտի , վէ կիւնէրի Գատիմ օլանա կէլտի , վէ անըն հուզուրընա կէթիրտիլէր . վէ անա հիւքիւմէթ վէ իզզէթ վէ մէլէքիւթ վէրիտի , քի ճիւմէլէ գավմլար վէ իւմմէթլէր վէ լիսանլար անա խըտմէթ էտէլէր . անըն հիւքիւմէթի զէվալ պուլմագ է-պէտի պիր հիւքիւմէթ օլուպ՝ մէլէքիւթիւ պօղու-

մազ» : (Դան . 7 . 13—14) :

«Դաւիթին թախթը իւզէրինտէ վէ անըն հիւքիւմէթինտէ , պունուն հիւքիւմէթինին արթմասընա վէ սէլամէթէ նիհայէթ եօգ տըր , թա քի շիմտիտէն էզէտէտէք , անը հազգ վէ ատալէթլէ սապիթ գըլլպ գուզէթէնտիրէ . ՌԱՊՊ իւլ ճիւնուտըն դայրէթի պունու ինըրա էտէճէք տիր» : (Ես . 9 . 7) :

Ս . — Պիզզաթ Յիսուս քէնտի էօմիւնիւն նիհայէթինտէ պու խուսուստա օլան փէյդամպէրլիյի նա՞-սըլ իզահ էժտի :

Ճ . — «Զիրա չիմչէք շարգտան ըլգըպ տա ղարպա գատար կէօրիւնտիյիւ կիպի , Խպն իւլ ինսանըն կէ-լիշի տախի պէօյլէ օլաճագ տըր . Զիրա լաշէնին պուլունտըզը եէրէ գարթալլար ճէմ օլուրլար . վէ օլ կիւնլէրին մուզայազասընտան սօնրա տէրհալ կիւ-նէլ գարարըպ՝ այ քէնտի զիյասընը վէրմէյէճէք . վէ ելլութզլար կէօքտէն տիւշիւպ՝ կէօքլէրին գուզէթ-լէրի սարսըլաճագ տըր . վէ անտէն սօնրա Խպն իւլ ինսանըն ալէմէթի սէմատա կէօրիւնիւպ՝ օ զէման զէմինին ճիւմլէ գապիլէլէրի տէօյիւնէճէք , վէ Խպն իւլ ինսանը կէօյիւն պուլութլարը իւզէրինտէ գուտ-րէթ վէ ազիմ ճէլալ իլէ կէլիր կէօրէճէթլէր . Օ տա-խի մէլէքլէրինի սուրըն ազիմ սէտասըլէ կէօնտէ-րէճէք , վէ անլէր անըն միւնթէխապլարընը տէօրթ րիւզկեարտան , կէօքլէրին պիը ունունտան տիկէր ունընտէք ճէմ էտէճէթլէր տիր» : (Մատթ . 24 . 27—31) :

Ս . — Պունուն՝ քիլիսէյէ նէ՞ մանասը օլաճագ տըր :

Ճ . — «Վէ պէն կիտիպ սիզէ եէր հազըրլատըզըմ-տա՝ եինէ կէլիպ սիզի քէնտի եանըմա ալըրըմ , թա քի պէնիմ օլալըզը եէրտէ սիզ տախի օլասընըզ» : (Յովհ . 14 . 3) :

«Եյ սէվկիւլիւլէր, շիմտի Ալլահըն եվլատը իդ, վէ
նէ օլաճաղըմըզ տահա իզնար օլունմատը իսէ տէ. Օ
իզնար օլունտըզընտա՝ Անա պէնզէր օլաճաղըմըզը
պիւլիրիզ, զիրա անը հէման օլուզը կ/պի հէօրէնէ-
յիզ»: (Ա. Յովհ. Յ. 2.):

«Իւթէ թէզ կէլիրիմ, վէ հէր քէսէ քէնտի ամէ-
լինէ կէօրէ վէրմէք իչիւն միւքեաֆաթըլմ եանըմսա
ալրո»: (Վահ. 22. 12):

Ս.— Խնայէթ տէհրինտէ միւմինլէրին էն պէ-
յիւք թէսէլիսի նէ օլմալը տըր:

Ճ.— «Զիրա Ռապպ պիզզաթ պիր նիտա ի էմրէէ՝
պաշ մէլէյին սէտասը վէ Ալլահըն սուրբյէ սէմա-
տան նիւզուլ էտէնէք տիր. վէ Թրիստոստա վէֆաթ
էթմիշ օլանլար էվզէլա զըյամ էտէնէքլէր տիր: Ան-
տէն պիզ հայաթտա պազի զալանլար անլէր իլէ պէ-
րապէր Ռապպը իսթիգպալ իչիւն պուլութլարտա
հավայա րէֆ օլունաճաղըզ, վէ պէօյլէնէ տաիմա
ՐԱՊՊ իլէ պէրապէր պուլունաճաղըզ: Խմտի պու
սէօզլէրէ պիրիպիրինիզ թէսէլի վէրինիզ»: (Ա.
Աէլ. 16—18):

ՆԱՍԸԼ ՏՈՒԱ ԷԹՄԵԼԻ

Տր. Ռ. Ա. Թօրինին էսէրի օլան պու քիթապ
Քրիսթիյան իմ աէյէն հէր պիր Փէրտին էն զիյատէ
լիթիյանը օլան պիր մատաէ տիր: Անը տուա էթ-
մէյի սէվէն հէր քէսէ խասսէթէն թափսիյէ էտէրիզ:

Ֆ Ի Ց Է Թ Ի

Քեաղըտ գափւը	Մուգավա գափւը
Սիւրիա վէ Թրանսա 6 ֆր.	8 ֆր.
Խարիճէ	3.0 Սէնթ
	40 Սէնթ

Ատրէս

“EVANGELION”

B. P. 416

ALEP-SYRIE

Յ Ի Ց Ե Ռ Ի

ՍԻՒՐԻԱ ՎԵ ՖՐԱՆՍԱ ԻՉԻՒՆ, 3 ՅԹ.

ԽԱՐԻՃ ԻՉԻՒՆ, 25 ՍԵՆԹ

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0594676

